

תשורה

משמחת נישואין של
רפאל נחמן ועלקא שיחיו דובאוו
יום ראשון, י"ט שבט ה'תשע"ב

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

החתן, רפאל נחמן דובאוו, מקבל דולר לברכה מכ"ק אד"ש מה"מ

הכלה, עלקא לוי, מקבלת דולר לברכה מכ"ק אד"ש מה"מ

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו למזל טוב ביום ראשון י"ט שבט ה'תשע"ב.

התודה והברכה נתונה בזאת לידידינו ומכירינו אשר הואילו לשמוח איתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו ולברך את הזוג בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות ורוחניות.

בשמחה ובטוב לבב הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו מקרוב ומרחוק בתשורה המצורפת בזה. תשורה מיוחדת זו כוללת: צילום התשורה שחולקה - על ידי כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע - בחתונת כ"ק אדמו"ר מה"מ. מכתבים מכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ וכ"ק אדמו"ר מה"מ למשפחות החתן והכלה - חלקם **בפירסום ראשון**; יומנים מחודשי שבט-אדר שכתב אב הכלה בשנים תשל"ג ותשל"ה, בהם מתוארים הנהגות הרבי. כמו כן מובאים **בפירסום ראשון** הגהות בכת"ק על שיחות ומכתבים בשפה הרוסית, וכן הגהות ומענות קודש עם הוראות על דברי דפוס והוצאה לאור בעריכת אב הכלה. המענות הם בענייני מבצע נש"ק, בקשר עם הזמן דכ"ב שבט, וכן בענייני חג הפורים שהזמן גרמא.

הא-ל הטוב הוא ית' יברך את כבו' ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל אחב"י בברכות מאליפות מנפש ועד בשר במיוחד בברכה שנזכה ללכת משמחה זו לשמחה העיקרית "שמחת עולם על ראשם" בהתגלותו המיידית של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

י"ט שבט, ה'תשע"ב

ברוקלין, נ.י.

בברכת מזל טוב!

הורי הכלה
משה חיים ודאבא לוי

הורי החתן
ניסן דוד ושרה דובאוו

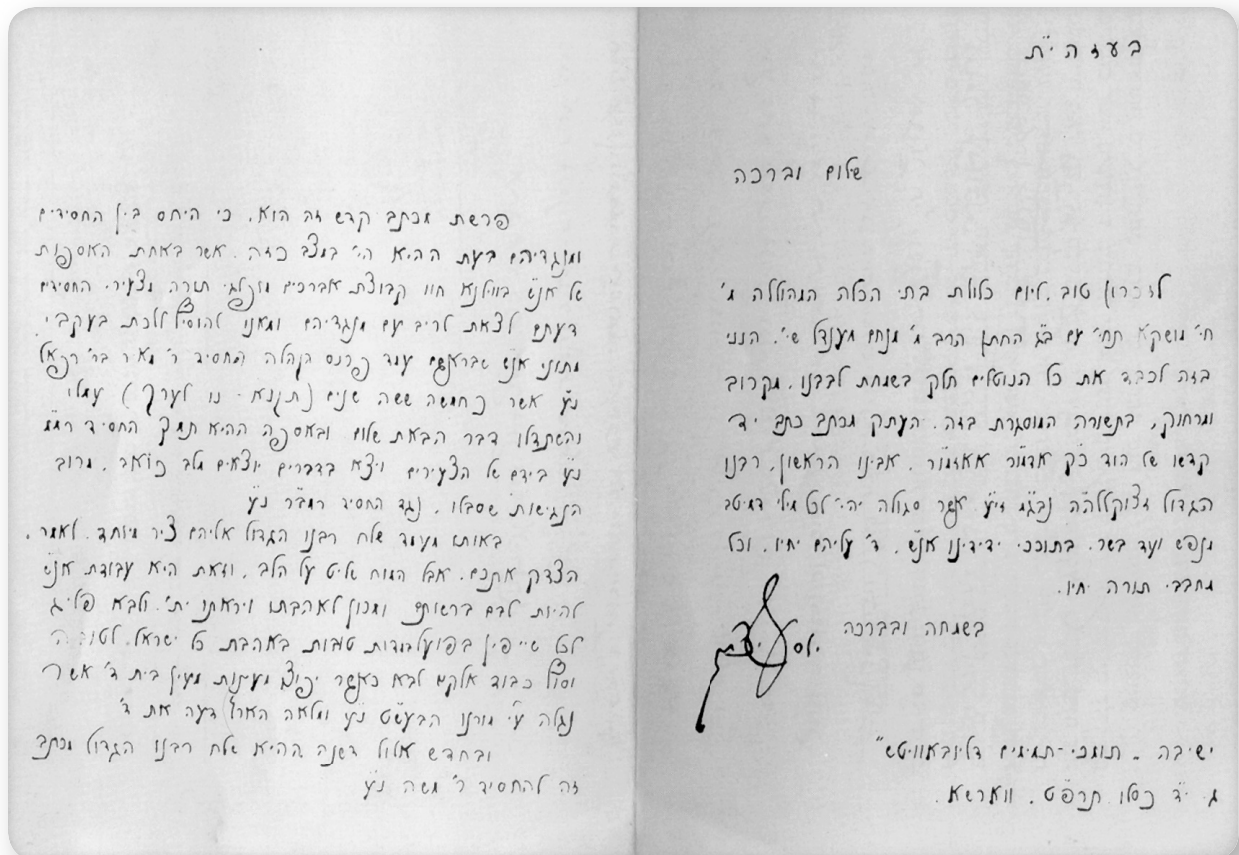
התשורה שחולקה בחתונת הרבי

באמצע סעודת החתונה של הרבי, בי"ד כסלו תרפ"ט, שעה שהסיבו המסובים ליד השולחנות הערוכים, ציזה הרבי הריי"צ לאחד מתלמידי התמימים, לחלק בשמו, לכל אחד ואחד מהמסובים, תשורה מיוחדת:

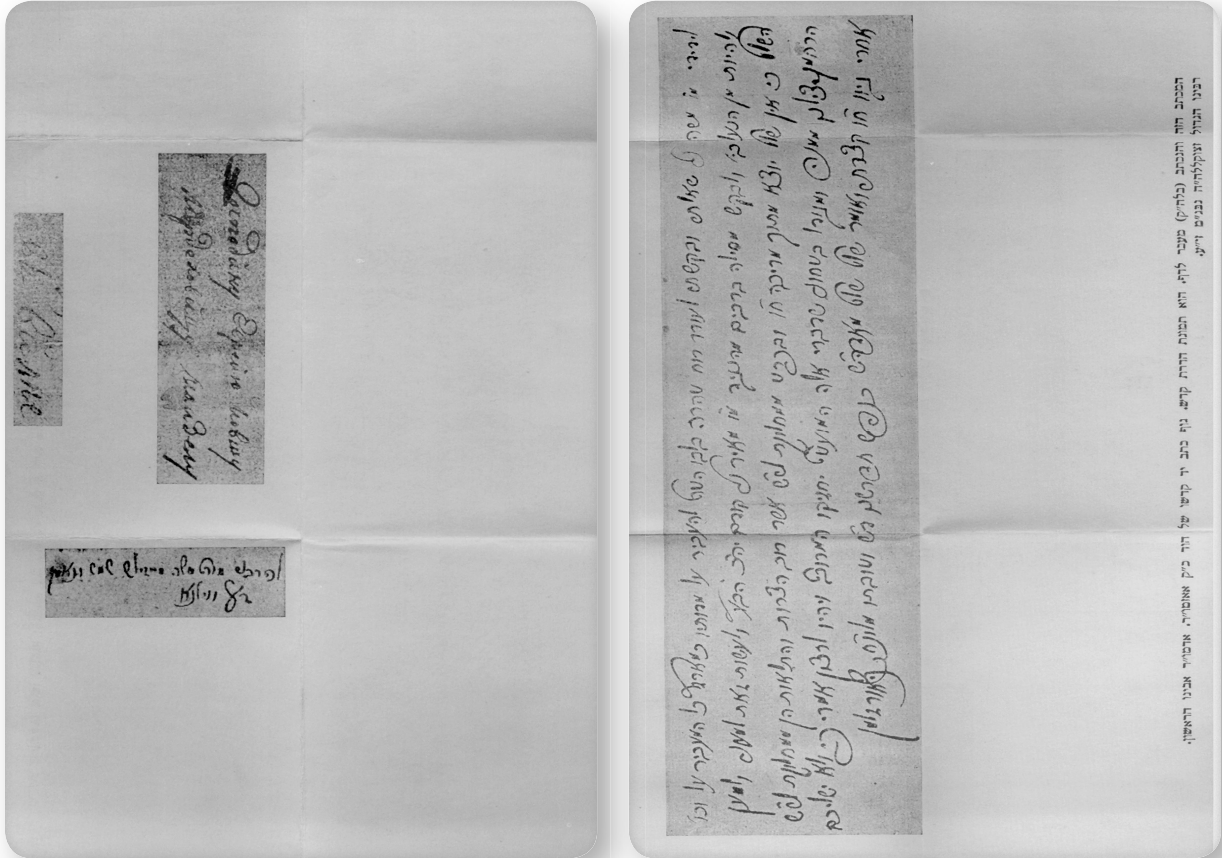
גיליון שנכפל לשלושה חלקים. מצדו האחד של הגיליון נדפס צילום "תמונת הדרת-קודש. גוף כתב יד קדשו של כ"ק אאזמו"ר. אדמו"ר אבינו הראשון. רבינו הגדול זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע", ומצדו השני, כלפי חוץ, נדפסו שלושה צילומי קטעים קטנים, האחד - כתוב בלשון הקודש - אף הוא בגוכי"ק של אדמו"ר הזקן. השניים האחרים נכתבו ברוסית על-ידי אדם אחר.

לגיליון זה צורף גיליון נוסף שנכפל לשנים: מצד ימין נדפס צילום מכתבו של הרבי הריי"צ - הכתוב בכתב ידו של אחד המזכירים וחתום בגוכי"ק של אדמו"ר הריי"צ - בו הוא מודיע כי מכתב של אדמו"ר הזקן שראה לכבד בו "את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק. . אשר סגולה יהי' לכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר, בתוככי ידידנו אנ"ש, ד' עליהם יחיו, וכל מחבבי תורה יחיו". בצד השמאלי של הגיליון, נדפסה פשר פתשגן הכתב - אף זאת בצילום כתב-ידו של אותו מזכיר - בו מפרט הרבי את הנסיבות בגללן שלח רבינו הגדול את מכתבו הנ"ל.

בנוסף לחלוקת ה'תשורה' בעת החתונה, שלח הרבי הריי"צ 'תשורה' זו לכמה מחסידיו, וכלשון הרבי באחד ממכתביו: ". אשר כ"ק מו"ח אדמו"ר שלחו בתור מתנה לחסידים ואנ"ש בקשר עם חתונתי".

רפאל נחמן ועלקא שיחיו דובאוו

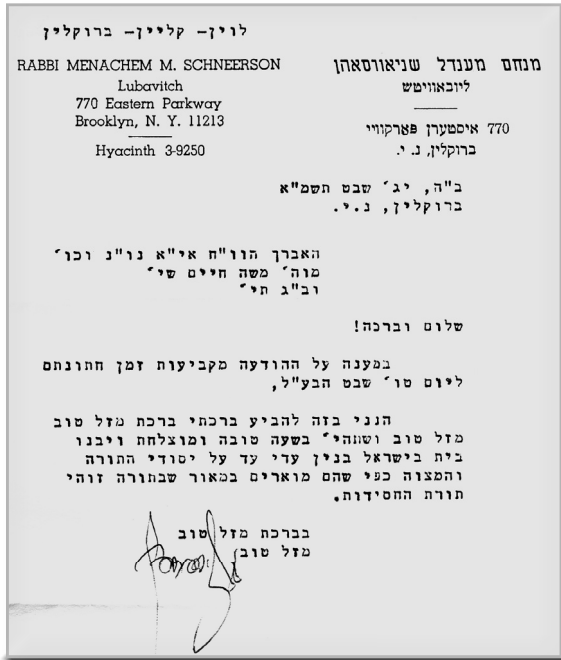

לידידי מו' משה נ"י שאלתי ובקשתי לעורר רוח טהרה בלבנו הטה[ור] להעביר על מידותיו כמארז"ל כל המעביר על וכו' ולהיות מן הנעלבין] ולבקש מחילה ברבים מהנגיד מו' מאיר נ"י קודם יה"כ הבע"ל [יום הכיפורים הבא עלינו לטובח] ולעשות זאת למעני ולמען השלום] כי אין שלו' יוצא מתוך מריבה ח"ו ובפרט ממחלוקת לש"ש [לשם שמים] אשר רוב הצרות והתלאות הן ממחלוקת לש"ש הרחמן יצילנו נמנה ומגודל בטחוני שדברי אלה המועטין] יחזיקו המרובין] ויהיו לרצון אמרי פי ולא ישליכם אחרי גיוו ח"ו קיצרתי ואומר שלו' שלו' מאדה"ש [מאדון השלום] כנפש תדרשנו ד"ש [דורש שלומן] וטובתו מלוני"ח [מלב ונפש חפיצה] שניאור זלמן

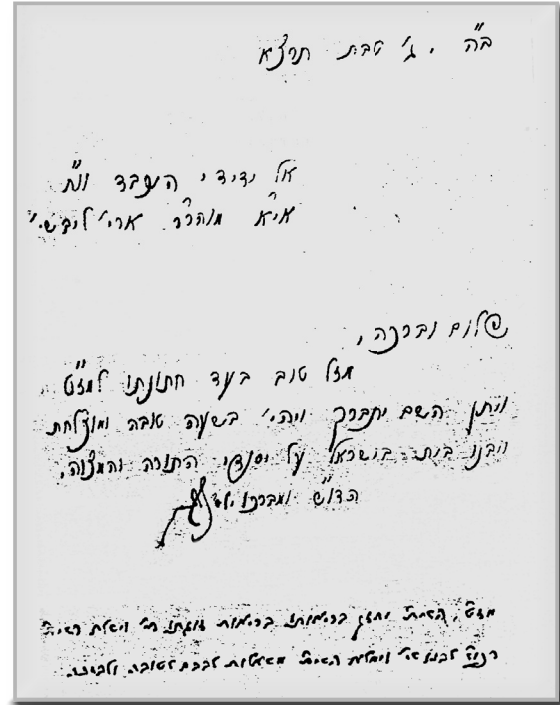
תרגום הכיתוב בתמונה השמאלית למטה - בגוף כתב יד קודש אדמו"ר הזקן:
 להרבני מו"ה מייזליש שמש ונאמן דק[הלת] ווילנא
 שלוש השורות הנוספות, בשפה הרוסית, נכתבו על-ידי אחר:
 לאדון יהודי משה מורדוכוביץ [בן מרדכי] מייזליש בוויילנא

מכתבי קודש למשפחות החתן והכלה

מהרבי הרי"צ ומהרבי מלך המשיח

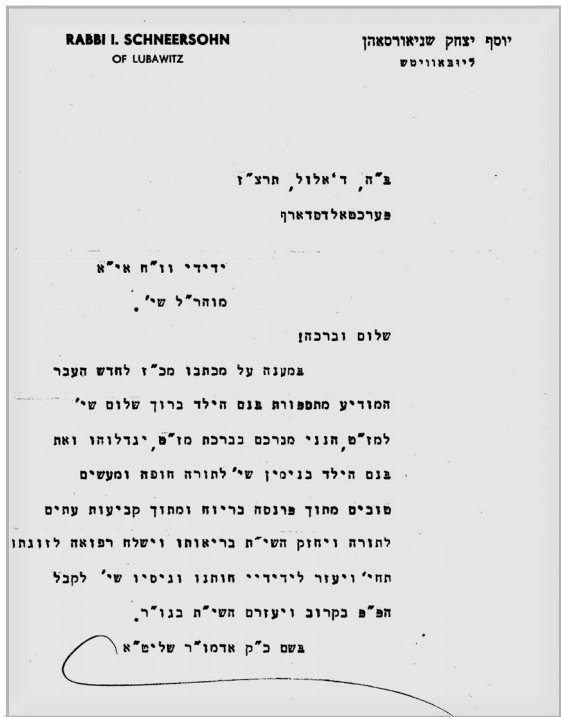

מכתב כ"ק אדמו"ר מה"מ להורי הכלה לקראת חתונתם

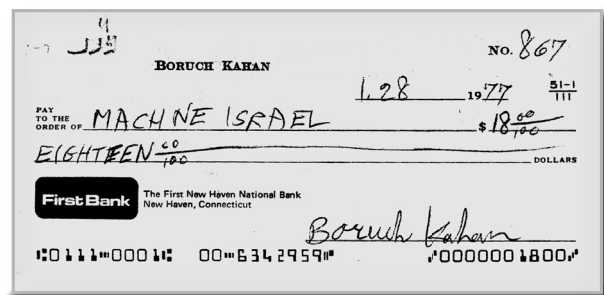

מכתב מכ"ק אדמו"ר הרי"צ נ"ע לאבי זקנו של החתן שיחיל ליום חתונתו (בכתב ידו של המזכיר), בהוספת 2 שורות כ"ק לאביו החסיד ר' ברוך שלום כהן ע"ה:

מז"ט, השי"ת יחזק בריאותו ובריאות זוגתו ת' וישלח השי"ת רפוא' ש לבנו שיל' ר' רפאל נחמן ע"ה כהן שה' אז במאסר בסיביר בקוטב הצפוני] וימלא השי"ת משאלות לבבם לטובה ולברכה

מכתב מכ"ק אדמו"ר הרי"צ נ"ע לאבי זקנו של החתן שיחיל ליום התספורת של זקנו שיחיל

מענה כ"ק אדמו"ר מה"מ לזקנו של החתן שיחיל על פ"נ מי"ד שבט ה'תשל"ז על הצ'ק שצורף לפ"נ - כתב הרבי: [פנ"פ=נ נתקבל]

רפאל נחמן ועלקא שיחיו דובאוו

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
c/o RABBI JACOBSON
484 STONE AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה י"ט סיון, ת"ש
נויארק.

ידידי וו"ח אי"א מוה"ר
מיכאל יהודא ארי' ליב שי'.

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מי"ב לחדש
העבר, מו"ט בעד הכנסת בנם ברוך שלום
שי' לחדר בני תמימים, יתן השי"ת שיהי'
יר"ש חסיד ולמדן ויגדלו ילדיהם יהיו
לתורה חופה ומעשים טובים מתוך פרנסה
בהרחבה והתחזקות ללכת בדרכי החסידים
והחסידות.

יחזק השי"ת בריאותו וישלח רפואה
לזוגתו תהי' ויתן לו פרנסתו בריות ובטוחה
ויטלא משאלות לבבו להעתיק מושבם לארצות
הברית בנקל כשורה בגו"ר.

תודה וברכה עבור הפ"ש מידידי
צמודי לבבי אנ"ש ותלמידי התמימים יחיו
יעזר להם השי"ת בכל הדרוש להם בגו"ר.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר (א. ג. ג.)

THE PRESBYTERIAN CHURCH
CABLE ADDRESS: HAMELACH, NEW YORK

מרכז לעניני חנוך

MERKOS L'YHODIM CHINUCH INC.
CENTRAL OFFICE
770 EASTERN PARKWAY - BROOKLYN 13, N. Y.

הח"ח אי"א וכו' ה'צ"פ
מו"ח זמן לאו ע"י

שלום וברכה:
הפ"נ שלו נחבל, ואקראו בל"נ על ציון
כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ.

וצדיקא דאחפטר, דאשחכח באאי עלמא יחיר
מבחייה, בטת יתן ברכתו וחשי"ח ימלא ברכתו
בגשמיות וברוחניות.

ברכת חתונה
מנחם שניאורסאהן

בין כמא לעשור השי"ת
קראתי הפ"נ בער"ה על הציון, ואח"כ
בהיכל כ"ק מו"ח הכ"מ שלשם נכנסים לנהיגה פריזנוח
וליתדותה והנחתו כו' צריך להודיעו.
בטת קרא מכתבי הכללי והמכתב לתלמידי
הישיבות, ובוראי יודיע מה שפעל ועשה בזה במשך חדש
הכללי הוא חדש חשרי, וכל המוסיה מוסיפין לו.

מכתב הראשון מכ"ק אדמו"ר מה"מ לזקנו של החתן שיחיל

מכתב מכ"ק אדמו"ר הרי"צ ז"ע לאבי זקנו של החתן שיחיל
ליום הכנסו של זקנו שיחיל לחדר בני תמימים

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
BLOCUM 6-2919

ה יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

כ"ה ד' מנ"א חש"ז.
ברוקלין.

ידידי וו"ח אי"א מוה"ר מיכאל
יהודא ארי' ליב חתן שי'.

שלום וברכה!

במענה על כהבו המודיע אשר כיום
כ"ב לחד"ז הבע"ל ימלאו י"ג שנה לבנם ברוך
שלום שי' הנני בזה לברכם בכרכה מז"ס ויגדלוהו
עם שאר ילדיהם יהיו לחורה חופה ומעש"ס מתוך
בריאות הנכונה ופרנסה טובה בהרחבה בגו"ר.
נהניתי לשמוע מהחמנוחו למשגיח
לימוד דא"ה בישיבה חומבי תמימים ליובאוויטש
כחל אביב וחשי"ח יצליחו להעמיד תלמידים טובים
יראי אלקים ובעלי מדות טובות.

המכרכם (א. ג. ג.)

מכתב מכ"ק אדמו"ר הרי"צ ז"ע לאבי זקנו של החתן שיחיל
ליום הבר-מצוה של זקנו שיחיל

תשורה משמחת נישואין - י"ט שבט תשע"ב

דו באַן = מנשפּח

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין נ.י.

ב"ה. ח' ניסן תשי"ד
ברוקלין

הרה"ג והרה"ח אי"א נוי"נ עוסק
בצ"צ מוה"ר יצחק שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מג' ניסן עם המצורפים אליו. הנה מ"ש שהיחה פקודה ממני על דבר הצטרפות למגביה פורים. איני יודע מי כתב אליו לשון כזה, ולא היחה בזה אלא הצעה שמובן שכשארם מציע דבר-לפי דעתו נכון הוא, אבל לא בצלשון של פקודה. וכיון שהי' שליח להודיע שמוח המשתתפים במגביה הנ"ל, הרי מטובו להוסיף ג"כ הערה הנ"ל, שמצדי לא היחה בזה אלא הצעה ולא פקודה. ושלאיך גימא-דבר נכון וטוב עשו בהשתתפותם, וכמובן מקטע השיחה שבטח הגיעה אליהם, ועיין לקו"ת ריש פרשה שמ"י בב"י לשון הג"ע.

בודאי למותר לעוררם אודות השחללות בסידור המתאים של אלמנת ארי' ע"ה סופרין, וכן בהנוגע לשידוך אודות בתו חתי', כי אף שדבר גדול עשו בהקביעות לימוד תניא לז"נ-ובודאי יהיו קביעות זו בכל תוקף-אבל מובן שאין זה פוטר כלל וכלל מענינים הנ"ל, וכבר ידוע נוסח נשיאנו הק' בברכותיהם שהסדר הי' בגשמיות וברוחניות, ולא בסדר הפוך. וד"ל.

קבלתי מכתב מחלמיד ישראל אהרן בערלאנדא, ולפלא שכותב שאין לו עם מי ללמוד תניא וכן מי שיורהו ויבאר לו ענינים בהנהגת הסידור וכו', ומטובו להודיעני פשר דבר (מובן אשר הנ"ל אין צריך לדעה שגיליתי תוכן מכתבו, ואל בינתו אשען בזה) והעיקר לבוא בעזרתו באופן המתאי. ^ב

לפלא שאינו מזכיר במכתבו אודות האברך חיים שי' שנייבאלג, ובודאי יכתוב ע"ד כל הנ"ל בעחיד הקרוב.

ולקראת חג המצות הממשמש ובא. הנני בזה לאחל לו ולב"ב שיחיו שיהו גו אוהו בכשרות ובשמחה. ועי"פ המבואר בב"מ, אשר הימים טובים משפיעים על הימים הבאים אחריהם עד הרגל הבא שלאחריו, וכמבואר ג"כ בלקו"ת לרבנו הזקן בפ' ברכה דצ"ח ע"ב, הנה יומשך זה בביתו ובסביבתו גם בימי השנה.

והנה שם בלקו"ת הנ"ל המדובר הוא בבחי' ביטול, שישנו בכל המועדים ובמילא א"צ להמשיך אלא עד הרגל הבא אחריו. משא"כ בענינים המיוחדים לכל מועד. ומועד-שנמשכים על כל השנה כולה. ובפרט בנדגוע לחג הפסח, וכפתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע בשיחה חג הפסח ה'תשי"ג. הארת כל המועדים מאירה בכל יום והארת חג הפסח נמשכת חמ"ד.

ויש להסביר הדברים בקיצור עכ"פ, אשר בכללות שבועות הוא ענין התורה זמן מ"ח. סוכות הוא בכללות ענין המצות, וכללות מצות הצדקה, מקיפים (יעוין הנ"ל פרק ה') וכמ"ש ואשים דברי פיך ובצל ידי כסיתך. ופסח זמן חירותנו הוא ענין האמונה וכלשון ^א הזהר דמצה היא מיכלא ^ב להימנותא. והנה ^ג עניני תורה ומצות ^ד חלולים בזמן ובמקום ^ה, משא"כ האמונה שהיא מצוה חמ"דית ויסוד כל התורה ומצות ^ו וק"ל.

ברכת חג פסח כשר ושמח

מכתב מכ"ק אדמו"ר מה"מ לאבי זקנו של החתן
חלק מהמכתב נדפס באג"ק, וחלק בפירסום ראשון

רפאל נחמן ועלקא שיחיו דובאו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ.י.

בי"ה י"ב אדר תשי"ג
ברוקלין.

הכנה והרה"ח הו"ח אי"א נוי"נ עוסק
בצ"צ וכו' מוה"ר יצחק שי'

שלום וברכה!
זה עתה נהקבל מכתבו מחי אדר עם הפיינ-שאקראחו
בעת רצון על הציון הקי של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגים
זי"ע. ותי"ח על הבשוי"ט מ"ש בענין האברכים החלמיה"ם, וגם בזה
רואים במ"ש א"ת דבר יקר נשיא עולם, אשר טובת פעולה אה
מאלף-אנחות, והזקה לתעלה שאינה תוזרת ריקם, והאריכות בזה
אך לסוחר.

ח"ה ג"כ על הבשוי"ט שהילדה מרים ח"ה הזרה לאיחנה
וצריך היי להסביר לאבי' הרב שי', באותו וזו המתאימות לפניו, שצריך
לראות בזה נפלאות תמים דעים יהי, וידוע המבואר בדא"ת וזהו ענין
הראיה וקב"ע, מקבל ולא משפיע צריך היי בקב"ע להתחיל ולהוסיף
בלימוד תורת החסידות, שיתב ג"כ במצב בריאות הבת-ברותני"ח. וע"פ
פסק רז"ל בת תהלה סימן יפה לבנים, הנה במשך זמן לא ארוך יבוא
ג"כ להתכרה וללמוד תורת החסידות מתוך אהבה, משפיע ולא דק מקבל.

המברק שלי לימי הפורים בפה נהקבל בעתו, ושמהו ושמהו
אחרים, שזהו הקדמה והכנה להזמן להמשיך-כידוע במשנה (מלשר שני
סי"פ ה'): השקיפה ממעון קדשך כו' וברך את עמך ישראל.
בברכה צפורים שמח

יענין אצלי ח"ן - עיון
דלה"ב כ"א ס"א: א"א רמ"א
ב"ר ט"י נ"ט ט"ה ח"ב"ו א"א
ס"ה ט"ז.

מכתב מכ"ק אדמו"ר מה"מ לאבי זקנו של החתן
בתחתית המכתב הוסיף בכת"ק: בענין מערין ח"ן - יעוני ברה"נ פ"ו ס"א: שאין רגלין רוב כו' ונסמן בש' הציון למשנ"ב סר"ה סק"ג.
(הקטע שבכת"ק נדפס בלקו"ש ח"ד ע' 382)

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ.י.

בי"ה ז' שבט תשס"ז
ברוקלין

האברך ברוך שלום שי'

שלום וברכה!
במענה על כחבו עם הפיינ המוסגה בו.

הנה אשרי חלקו שזכה ורואה פירות בהשפעתו במשך
התעודות שסדר, וכמבואר בכ"מ בדא"ת גודל הנחת רוח שגורמים
למעלה ע"י מסקרי"ם את מי משבאל להקב"ה טובתו-ומצו"ת, ונשיא
גם בנגלה על-במרוזיל הידוע על תפסוק יקר מזולל, ומזה מובן גם כן
התנגדות הלקו"ז לזה, שלכן בא היצה"ר בלבושים שונים ומשונים,
ובלב"ג שאין לו עצה מחפש בלבוש של יראת שמים, היינו שאין זה הכלית
ועל"י נפלאה הנ"ל ירידה היא וכו' וכו'. וכבר אמרו רז"ל בדא"ת יצה"ר
בראחי לו תורה תבלין, ובפרט תורת החסידות ועניני', ולכן יסיה דעך
לגמרי מתחבולות מלך זקן וכסיל וירגיו עליו וכו', כמבואר בחניא
קדישא באר"כ, והשי"ח יצליחו.

בברכה לבשוים בכל האמור

מכתב מכ"ק אדמו"ר מה"מ לזקנו של החתן

הגהות ומענות קודש עם הוראות על דברי דפוס והוצאה לאור בעריכת אב הכלה

לפנינו צילום נדיר, מיוחד ומעניין מעלון על הדלקת נרות שבת ויו"ט, וכן מפוסטר על המבצעים שהכין הרב מ"מ גורליק ע"ה בשנת תשל"ה בהיותו במיאמי, פלורידה; וכאשר חזר לניו-יורק שלח את הכל לרבי. הרבי הגיה אותם והוציאם מיד עם ההגהות. בצילום שלפנינו נעתקו ההגהות של הרבי בכת"י הרמ"מ הנ"ל

הפוסטר (שנדפס בשחור-לבן) – לקוח מעלון על מבצע מזוזה שהו"ל שמי"ר בארה"ק, אבל העתיקו אותו בדף אחד (גדול), ומתחתיו הדפיסו את ציורי המבצעים שעיצבו שמי"ר כמדבקה על קופות צדקה.

**ЕВРЕЙСКИЕ ЖЕНЩИНЫ
ДЕВУШКИ И ДЕВОЧКИ ПОДРОСТКИ
С 3^х ЛЕТ**

**ЗажигаЙте СубботниЕ и Праздничные
СВЕЧИ**

**Этим Вы вносите СВЕТ
В Ваш дом, в дома Ваших родных
и в дома всех ИСРОЭЛ!
и способствуете благополучию
и МИРУ
у Вас и у всего Еврейского народа
в Эрец Исроэл и во всем мире!**

ВРЕМЯ ЗАЖИГАНИЯ СВЕЧЕЙ СМОТРИТЕ
В КАЛЕНДАРЯХ И В ГАЗЕТАХ.
ПОДРОБНУЮ ИНФОРМАЦИЮ ПО ТЕЛЕФОНУ 672 8947.

**ЗажигаЙте
СВЕЧИ
в
ПЯТНИЦУ
и в
КАНУН ПРАЗДНИКА
ЗА
20 МИНУТ
ДО
ЗАХОДА СОЛНЦА**

Текст молитвы БРОХА
В ПЯТНИЦУ:
Борух ато Адоной Элогейну
МЕЛЕХ ГОЭЙЛОМ АШЕР КИДШОНУ
БМИЦВЕЙСОВ ВЦИВОНУ ЛЕГАДЛИК
НЕР ШЕЛ ШАБАС КЕЙДЕШ
В КАНУН ПРАЗДНИКА:
Борух ато Адоной Элогейну
МЕЛЕХ ГОЭЙЛОМ АШЕР КИДШОНУ
БМИЦВЕЙСОВ ВЦИВОНУ ЛЕГАДЛИК
НЕР ШЕЛ ЙОМ-ТОВ.

העלון על נש"ק

בראש העלון כתב הרבי: (1) ב"ה"

בעלון נכתב: "הדליקו נרות שבת ויו"ט, עי"ז אתם מכניסים אור בבית שלכם, בבתי קרוביכם ובבתים של כל ישראל!" הרבי עשה קו מהמילה "ישראל" וכתב: (2) ישראל – מפרשים עתה כו"כ על הארץ" ותיקן ל"יהודים".

"הדליקו נרות ביום ששי ובערב חג 20 דקות לפני שקיעת החמה" הרבי סימן עיגול סביב המספר "20" וכתב: (3) פשוט המנהג 18" למטה הי' כתוב הברכות להדלקת הנרות. הרבי כתב: (4) "?! בין האותיות –" (היינו שיעשו פס (-) בין האותיות של שם השם) ורשם (לדוגמא): "א-ד[ני]"

כתב: (5) להוסיף – לשמור על העלון כיון שהשם נזכר בו"

(27) 6

МЕЗУЗА У ДВЕРИ ВАШЕГО ДОМА

ЧТО ТАКОЕ МЕЗУЗА ?
 Мезуза — миниатюрный свиток (обязательно на пергаменте), в котором от руки написан текст молитвы "Шма" и начертано имя Б-жье. Мезуза — страж дома и помещается у входа в дом.

ПОЧЕМУ НУЖНА МЕЗУЗА ?
 Потому что это — заповедь Торы. Мезуза олицетворяет принадлежность еврея к еврейству.

ПОЧЕМУ В МЕЗУЗЕ НАПИСАНА МОЛИТВА "ШМА" ?
 В молитве "Шма" выражена вера в единство Б-га. Это центральный мотив иудаизма.

ГДЕ ПОМЕЩАЮТ МЕЗУЗУ ?
 На правом косяке входной двери и других дверей дома. Мезуза прикрепляется на уровне плеча, причем верхняя часть ее должна быть наклонена внутрь помещения, для которого дверь служит входом (за исключением входа в ванную и туалет).

ГДЕ МОЖНО КУПИТЬ МЕЗУЗУ ?
 К сожалению, в магазинах очень часто продают печатные или перенятые Мезузы, поэтому необходимо при покупке проявить осторожность. Мезуза сейчас стоит около 20 лир. Цена зависит от красоты написанного в ней текста.

Слово מֵזוּזָה (Мезуза) состоит из тех же буквы, что и фраза מָוֹת יִמָּוֶת! (смерть отдалилась). Так как Тора являлась прообразом современного В-гом мира, сочетание букв в ее языке выражает внутренние связи явлений.

(2) 110 פרישת מפרט

(3) 3183 (אה אה) נורה

בראש העמוד כתב הרבי: (1) "ב"ה"

"האם מזוזה צריכה בדיקה? כן, כל שלש וחצי שנה" הוסיף הרבי: (2) "לכה"פ [כל שלש וחצי כו"]

"...מזוזה בכתב יד עולה היום בערך 20 לירות. המחיר תלוי ביופי הכתב". הרבי הקיף בעיגול את כל הקטע וכתב:

(3) "יפחיד כמה מלקנותה וכו"

קטע א' ה' מודפס פעמיים – בשני הצדדים (מצד העיצוב – כי בעלון שהו"ל שמי"ר זה היה בשני דפים נפרדים, ולכן הופיע פעמיים. אבל בהוצאה זו נדפסו שני הקטעים בעמוד אחד...). הרבי מתח קו סמוך לשני הקטעים וכתב:

(4) "טוב יותר פעם א' באמצע"

בציור הנחת תפילין הי' רק תמונת הבית של יד. והי' כתוב: "גברים ובנים מגיל שלש עשרה ולמעלה – הניחו תפילין כל יום" הרבי סימן חץ לציור וכתב: (5) "צ"ל גם ציור התש"ר. להוסיף חול" [היינו לרשום "כל יום חול"].

בקטע: "כל יום לימדו תורה" הי' ציור של ספר פתוח וב' נרות דולקות.

הרבי הקיף את הנרות בעיגול עם חץ וכתב: (6) "להשמיט הנרות"

לאח"ז כתב: (7) "להוסיף דדה"נ [היינו להוסיף ציור נפרד של מבצע נש"ק] ושם מקומו [בציורף שלחן ועליו חלות כו] – ע"ד תפלין שהוא רק לזכרים. וק"ל"

בסוף המכתב הי' כתוב: "אפשר להתקשר לטלפונים..." והי' רק מס' טלפון אחד. הרבי תיקנו ל"טלפון"

*** שרצה דברים נראים

В эти дни дивного безумия и траура, когда убийцы пронзают в наши дома, каждая семья обязана поставить стражу у двери своего дома. Помните! Страж еврея — Мезуза. Поместите у входа в ваши дома хорошие, проверенные Мезузы.

В эти дни дивного безумия и траура, когда убийцы пронзают в наши дома, каждая семья обязана оставить стражу у двери своего дома. Помните! Страж еврея — Мезуза. Поместите у входа в ваши дома хорошие, проверенные Мезузы.

זדקה

Сегодня же соворши БЛАГОЕ ДЕЛО. Когда кипела завязка, посмотрите ее содержание действительно удивительно.

Более подробную информацию можно получить по телефону 672-8947

Ежедневно ИЗУЧАЙТЕ ТОРУ

В каждом доме на каждой двери поставьте МЕЗУЗУ

Важные объявления от 15" в стране НАЗНАЧАЮТ ТОРЖЕВНИ КАЖДЫЙ день

Вместо этого свяжите ремень пояса

Вместо этого свяжите ремень пояса

Вместо этого свяжите ремень пояса

(4) 3183 (אה אה) נורה

(5) 3183 (אה אה) נורה

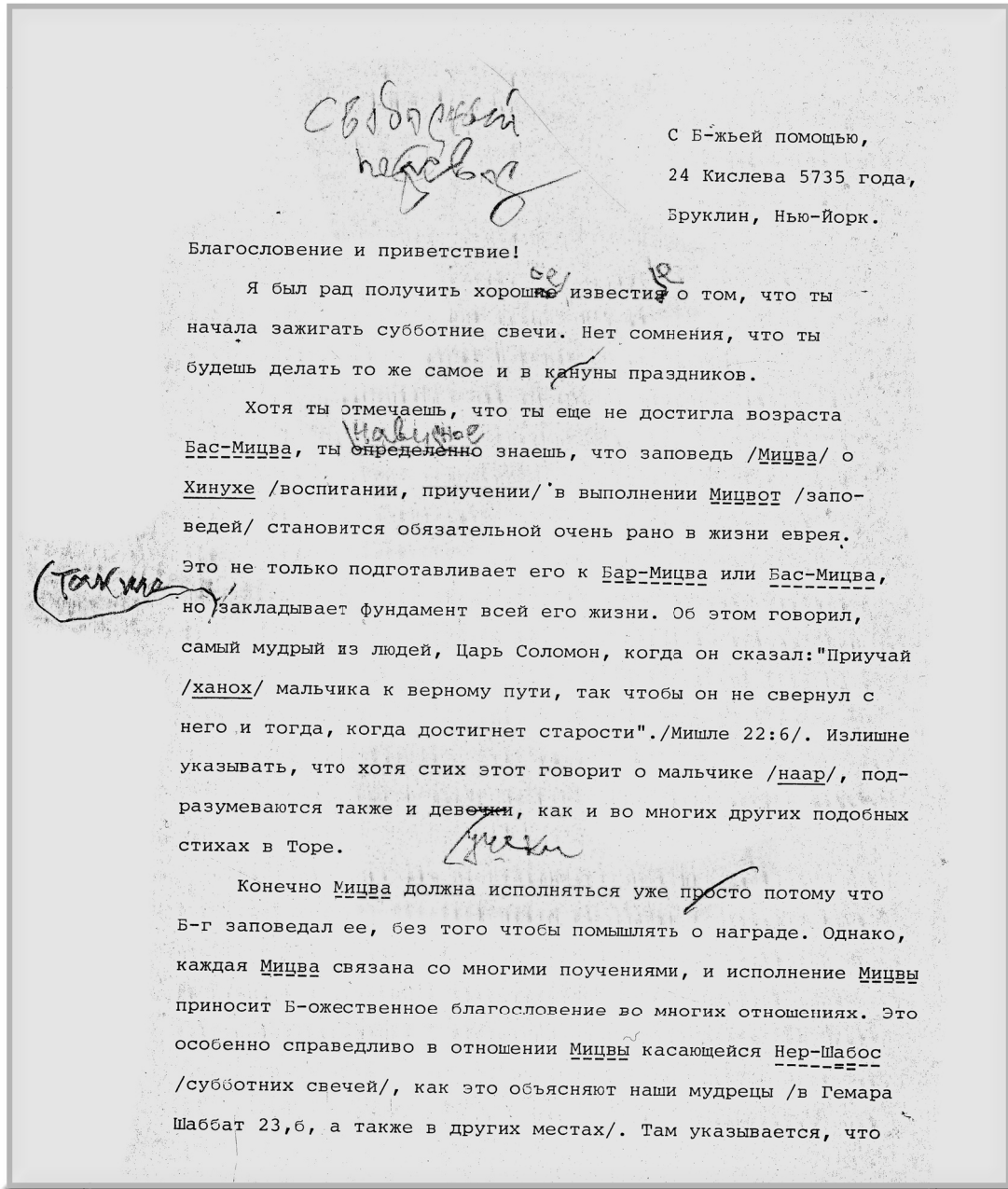
(6) 3183 (אה אה) נורה

(7) 3183 (אה אה) נורה

הפוסטר על המבצעים

תשורה משמחת נישואין - י"ט שבט תשע"ב

מכתב מיוחד ששלח הרבי ביום כ"ד כסלו ה'תשל"ה לבת שטרם הגיעה לגיל מצוות והתחילה להדליק נש"ק. את המכתב הפיצו במוסדות וכו', ותרגמו אותו לאנגלית ולרוסית.

לרוסית, שמחר בבוקר זה יהי' מוכן – אז יש תקוה שאד"ש יגיה אותו. הוא נתן כמה העתקות באנגלית ובלשון הקודש. כמובן, שאנחנו, כמה בחורים, התאספנו. החלטנו לשבת כל הלילה והתחלנו לתרגם את המכתב. בשעה 2 בלילה הודיעו לנו בשורה טובה. היות וירמ' ברנובר נמצא כאן, יש אפשרות שהוא יתרגם אותו ברוסית והוא מוכן לעשות את זה, אבל אין לו זמן לעשות את זה. הוא הגיע הביתה מסתמא

וכך מתאר אב הכלה את הרקע לזה ביומנו מאז:

מוצש"ק פ' ויחי, י"ד טבת ה'תשל"ה
שבוע של חנוכה, יום רביעי בלילה, הנני יושב במשרד. לערך בשעה 12:00 הנני מקבל טלפון מבחור, שזה עתה יצא מכתב מאד"ש אודות הדלקת נרות וחנוכה. המכתב ייצא רשמי רק מחר (יום חמישי). היום מחלקים אותו רק למוסדות. הרב לייבל גרונר אמר, שאם אפשר לתרגם אותו במהירות

- 2 -

это связано со стихом Нер-Мицва, ВеТора-Ор, что означает, что зажигание субботней свечи приносит свет Торы, -т.е. всю Тору,- в дом.

Добавочный смысл Нер-Шабос касается "практической" необходимости освещения дома, так чтобы никто не споткнулся в темноте и не пострадал. Но более глубокий смысл состоит в том, что субботняя свеча освещает дом и каждого члена семьи светом Торы, позволяет ему надежно идти по жизненному пути, который полон опасностями.

В дополнении, зажигание свечи в честь Субботы и Праздника обуславливает счастье и благополучие каждого еврея, дает ему Б-жественное благословение также и в его повседневной жизни.

Дай Б-г, чтобы все те великие благословения в области духовного и материального, которые сопутствуют Нер-Шабос, исполнились, и чтобы и вашему дому досталась полная доля этих благословений.

Особенно приятно получить от тебя эти хорошие новости и поблагодарить тебя за них в эти дни Хануки, потому что Ханука еще больше подчеркивает важность зажигания свечей в еврейской жизни. Одна из важных особенностей ханукальных свечей состоит в том, что они должны быть видны также снаружи так, чтобы те которые находятся все еще "снаружи", также были вдохновлены уроками Хануки.

Другой важной особенностью ханукальных свечей является то, что хотя Мицва о Нер-Ханука полностью исполнена зажиганием одной свечи в первую ночь праздника, нам заповедано зажигать

ובת-מצוה) ולאחרי כ"ז תקתקתי אותו ולערך בשעה 12:00 בצהריים הכנסתי אותו לאד"ש.

אד"ש נסע באותו יום לאהל. כשחזר, עוד לפני תפלת ערבית, היו כבר עלי הגהה! (אני מתאר לעצמי שיכול להיות שאד"ש הגיה את זה בדרך, בזמן הנסיעה). אזא שמחה איז נאך בא מיר קיינמאל ניט געווען!! [=שמחה כזאת עוד לא היתה לי מימי!!].

ביום חמישי שוב ישבתי עד מאוחר בלילה, והעתקתי את המכתב, וביום ששי הדפסנו אותו בבית דפוס (בינתיים 300 העתקות), ולפני הדלקת הנרות שלחנו לאד"ש העתק חדש. לא הספקנו לתלות את זה בביכ"ס ותלינו כמה העתקות

אחרי אחת בלילה, ומחר בבוקר הוא נסוע לעיר אחרת. האפשרות היחידה היא לנסוע איתו מחר בבוקר במכונית לשדה התעופה, ובדרך, בזמן הנסיעה הוא יתרגם בעל פה ואנו נקליט את התרגום. כך אכן עשינו. הלכנו לישון. היינו צריכים לקום בשעה חמש. נשכבתי עם בגדיי. בקשתי שיעירו אותי ע"י הטלפון. וכך הווה. הירשל אוקינב נהג את המכונית לשדה התעופה ואני נסעתי כדי להקליט. (כן נסע איתנו גם הת' פרץ ליון). ר' ירמ' דיבר והקלטתי את התרגום.

אחרי שחזרתי, העתקתי את זה על נייר, והתאספנו שוב – לתקן בכמה מקומות – הוספנו הערות (אודות בר-מצוה

- 3 -

две свечи во вторую ночь, три в следующую и т.д., добавляя каждую ночь одну свечу. Это учит нас, что как бы удовлетворительно мы не исполняли наши еврейские обязанности сегодня, мы обязаны быть лучше завтра и еще лучше послезавтра, ибо для добра и святости нет границ.

В связи со всем сказанным я ~~всего~~^{уберан}, что ты будешь подниматься со ступени на ступень во всем что касается Идишкэйт /еврейства/ в твоей личной жизни и ~~в том как ты проводишь~~^{не} свои дни, и будешь также блистательным примером для других девочек, ~~особенно для тех, которым повезло меньше, чем тебе,~~^{как} и они знают лишь немного или совсем ничего не знают о Мицвот. Хороший путь помочь этим обиженным девочкам ~~состоит~~^{состоит} в том, чтобы они начали зажигать свечи в честь Субботы и Праздника, а затем последовательно перешли к "зажиганию" многих других свечей-Мицвот. Ибо совершенство и красота света состоят в том, что маленькое пламя одной свечи может зажечь много других свечей, и в результате светом может ~~воспользоваться~~^{воспользоваться} всякий, кто находится вблизи.

Желаю тебе светлой Хануки
и благословляю тебя.

Бар-Мицва - 13-летие, каждый еврейский мальчик достигая 13-летия, обязан взять на себя исполнение законов Торы.

Бас-Мицва - 12-летие, каждая еврейская девочка достигая 12-летия, обязана исполнять законы Торы.

פיענוחי ההגהות

בראש המכתב כתב הרבי (ברוסית): "תרגום חופשי".
להעיר, שבהגהת המכתב, כל מקום שהי' מוזכר המילה девочки (שבשפה המדוברת נקראים כך ילדות קטנות) תיקן הרבי למילה девушки (שבשפה המדוברת נקראים נערות). וראה לקמן הסבר הרבי לשינוי זה.

במוצש"ק, למעלה ולמטה. וזה עוד תלוי עד היום. אנחנו כמעט לא מפרסמים אותו כי ברצוננו להוציא חוברת על הדלקת הנרות (ראה לקמן בתשורה זו) ושם להדפיס גם את המכתב, ביחד עם קטע מהשיחה של מוצש"ק פ' בראשית לנשים, דינים וזמני הדלקת נרות בערים שונות בארה"ב לכל השנה, יחד עם 3 תמונות יפות שעשינו במיוחד. כל זה כמעט מוכן, שלחנו את זה לאד"ש ביום רביעי בלילה. ועוד לא קיבלנו מענה.

רפאל נחמן ועלקא שיחיו דובאוו

המכתב הסופי לאחר כל ההגות - ברוסית ובלשון הקודש

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 39250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

- 2 -

Свободный перевод.

С Б-жей помощью,
24 Кислева 5735 года,
Вруклин, Нью-Йорк.

Благословение и приветствие!

Я был рад получить хорошее известие о том, что ты начала зажигать субботние свечи. Нет сомнения, что ты будешь делать то же самое и в праздники.

Хотя ты отмечаешь, что ты еще не достигла возраста Бас-Мишва, ты наверняка знаешь, что заповедь /Мишва/ о Хинухе /воспитании, приучении/ в исполнении Мишвот /заповедей/ становится обязательной очень рано в жизни еврея. Это не только подготавливает его к Бас-Мишва или Бас-Мишва, но также закладывает фундамент всей его жизни. Об этом говорил, самый мудрый из людей, Царь Соломон, когда он сказал: "Приучай /накох/ мальчика к верному пути, так чтобы он не свернул с него и тогда, когда достигнет старости". /Мидраш 22:6/. Излишне указывать, что хотя стих этот говорит о мальчике /наар/, подразумеваются также и девушки, как и во многих других подобных стихах в Торе.

Конечно Мишва должна исполняться уже потому, что Б-г заповедал ее, без того чтобы помышлять о награде. Однако, каждая Мишва связана со мистическими получениями, и исполнение Мишвот приносит Б-жественное благословение во многих отношениях. Это особенно справедливо в отношении Мишвы касающейся Нер-Шабос /субботних свечей/, как это объясняют наши мудрецы /в Гемарא Шабос 23,6, а также в других местах/. Так указывается, что это связано со стихом Нер - Мишва, ВеТора - Ор, что означает, что зажигание субботней свечи приносит свет Тора, - т.е. всю Тору, - в дом.

Добавочный смысл Нер-Шабос касается "практической" необходимости освещения дома, так чтобы никто не споткнулся в темноте и не пострадал. Но более глубокий смысл состоит в том, что субботняя свеча освещает дом и каждого члена семьи светом Тора, позволяя ему надежно идти по жизненному пути, который полон опасностями.

В дополнение, зажигание свечи в честь Субботы и Праздника приносит о собою счастье и благополучие еврея, дает ему Б-жественное благословение также и в его повседневной жизни.

Дай Б-г, чтобы все те большие благословения в области духовного и материального, которые сопутствуют Нер-Шабос, исполнились, и чтобы и вашему дому досталась полная доля этих благословений.

Особенно приятно получить от тебя эту хорошую новость и поблагодарить тебя за нее в эти дни Хануки, потому что Ханука еще

больше подчеркивает важность зажигания свечей в еврейской жизни. Одна из особенностей ханукальных свечей состоит в том, что они должны быть видны также снаружи так, чтобы те которые находятся все еще "снаружи", также были вдохновлены уроками Хануки.

Другой особенностью ханукальных свечей является то, что хотя Мишва о Нер-Ханука полностью исполнена зажиганием одной свечи в первую ночь праздника, нам заповедано зажигать две свечи во вторую ночь, три в следующую и т.д., добавляя каждую ночь одну свечу. Это учит нас, что как бы удовлетворительно мы не исполнили наши еврейские обязанности сегодня, мы обязаны быть лучше завтра и еще лучше послезавтра, ибо для добра и святости нет границы.

В связи со всем сказанным я уверен, что ты будешь подниматься со ступени на ступень во всем что касается Идишкайт /еврейства/ в твоей личной жизни, и будешь также блистательным примером для других девушек, особенно для тех, которым не повезло, как тебе, и они знают лишь немного или совсем ничего не знают о Мишвот. Хороший путь помочь этим обиженным судьбой девушкам состоит в том, чтобы они начали зажигать свечи в честь Субботы и Праздника, а затем последовательно перешли к "зажиганию" многих других свечей-Мишвот. Ибо совершенство и красота света состоит в том, что маленькое пламя одной свечи может зажечь много других свечей, и в результате этим светом может пользоваться каждый, кто находится nearby.

Желаю тебе светлой Хануки и благословляю тебя.

Нер-Мишва - 13-летие, каждый еврейский мальчик достигая 13-летия, обязан взять на себя исполнение законов Тора.

Бас-Мишва - 12-летие, каждая еврейская девушка достигая 12-летия, обязана исполнять законы Тора.

3

ומורה אור הוא שלמות היום, צריך להוסיף בתורה ומצוות ביום שחר, ולהוסיף עוד לפתחים וכו', כי עניני טוב וקדושה אין סופיים הם.

לאור המצור למעלה, תקווה זיקה עם השמיים לא רק ללבם כחול כל היל כל עניני ידועה בני יום-יום שלי, אלא גם התיי וזמנא פאיר ויחדות לבם ובמה נקרות, ובמידת לאלו שלא זכו צדיק להתחנך בצבור. ומדרכים נר הכי משוכתים לתמיד בקרן אורה הוא לקורר אותן שיחלילו בצבור חלקת נר שב יום טוב, ומצוה גוררת מצוה להוסיף ולהרבות בני מצוות. וחרי וזה יחידיו והפכו שבמכלול האור אפילו כשפשוט, ששלהבת קצה של נר דולק אשר לחלוף נרות אין מספר, ולא עוד, אלא ששכליו נר בקרן זווית שלו, הרחיבו מאיר גם לכל אלה הנמצאים בסביבה, וכלשון התכינון זילין נר לאתר נר לפאה.

בברכה לימי חנוכה פאירים

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 39250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בה' כ"ד כסלו, ה'תשל"א
ברוקלין, נ. י.

ברכה ושלוש!

בנוסף קבלתי מכתב עם הבשורה הטובה שהתחיל לחליק נר של שבת. ובדואר חליק גם נר של יום-טוב.

ואך על פי שיעור טרם הבעת גביל בם-צורה, אבל הרי צבור חינוך - הדרכה וחריג בעצמם המצוות - מתחילת גביל רר ביחד בני התורה. ובגדול החינוך שאינו רק מצוה לגיל צעירות, לר-צורה וב-צורה, אלא שזה מניח הסדר לכל החיים, ובמסגרת ההמשך כל אדם "הנור לנר על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור מפנה" (משלי כב,1). ומובן, שאך על פי השכתוב מזכיר "נער", הכוונה גם לנצרות וילדות, כמו שהוא במשך מסוקים בתורה.

מצוה צריך לעיים, במובן, לשמה, כלומר במור ציוני הקדוש כרוך הוא, ושלא על מנת לקבל פרס. עם כל זה, הרי כפי רמזים והוראות בכל מצוה, וגם כשרה צורה כמסר אומנים, כיוון שמצוה היא צבור לקבל ברכות השם יתברך. ואם כלל מצוה ומצוה הרברים אמורים, על אהת כמה ובמה בצבור נר-שבת, שחלילו בה חסידיו וז"ל (במסרא, במס' שבב כג,ב). ובכמה מקורות), שצורה זו שפורה בהכתוב ליי נר מצוה ונורה אורי, אשר תאירם יתאירם בזה כי על ידי חלקת נר שבת זוכים לאור חורב בנית - אור כל התורה!

עוד נקודה בזה, שענין נר של שבת, כששופרו, הוא להאיר הבית באור גשמי, בכדי שלא יכשל ולא ינוח מ"ו מישוה בבית השוקן. אבל, בפנימיות, תקנין הוא שר של שבב פאיר אה הבית ומה בני הבית באור התורה ליונה נר לגלגל אורו לנביתם, ללבם לבח זרעם תמיים. כי דרך החיים מלאת בשכלים לפי שחלקת בחושך, וכל הדרכים בחלקת שבת.

ועל כוונה, מגולה מיוחדת לפצות חלקת נר שבת יום-טוב - להאיר מולת להמשיך ברכות ה' בכל המצפור גם ענינים גשמיים.

ויהי רצון אש כל הברכות הללוות בצבור נר שבת יום-טוב יתקיימו נר, ועל ירך גם בבית ובכל בני הבית, בבשמים וברוחניות גם יחד.

במידת נבתיים לקבל הבשורה הטובה, וגם לענות עלי', בימים אלו תקדושים לימי התנועה. כי ימי התנועה מרגשים באופן גלוי ענין חלקת נרות בני התורה. וידוע שאהר התשובים בתנועה הוא שנתונים יאירו גם מצוה, בניו גם המולכים "הנור" יראו ויפוערו לאור נרות התנועה ולהוראה ומשקופים.

ועוד פרט חשוב בנוגע לנר חנוכה, אשר הם שנקיימים המצוה שלמותה בליל ראשון של חנוכה בחלקת נר אחד, אין זה מספיק בלילה לאחריו וצריך לחליק שני נרות, וכן מוסיפים עוד נר לליל שלישי, וכן מוסיף והולך בנר ואור מיום ליום. והתורה בזה, שאפילו כשהנר בנר מצוה

תשורה משמחת נישואין - י"ט שבט תשע"ב

בחורף תשל"ה – בהמשך להתעוררות של הרבי במבצע נרות שבת קדש – הכין אב הכלה חוברת נש"ק בשפה הרוסית, והכניס את המכתב של הרבי הנ"ל (ראה בעמודים הקודמים) בתוך החוברת. וכך מתאר זאת ביומנו מאז:

יותר מתאים הלשון *девички*.

ב. עפ"י דקדוק לשון הרוסית הי' צריך להיות *девушка* (בקטע האחרון של המכתב) – אז מדוע הרבי תיקן ל*девушках*. וענה אד"ש: «*девички*» - זהו סגנון שפי' ג"כ לא-כבוד, "קטנות במעלה".

על המילים במכתבו של הכותב: "*девушки*" מיינט א מיידל נאך 12 יאר – ענה אד"ש: "– לאו דוקא".

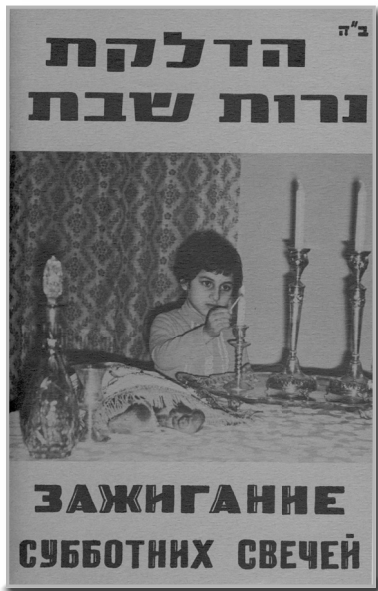
ועל המילים: "*девушках*" דארפן שטיין *девушка* אד"ש מחק המילה "*девушках*" והשאיר את המילים: "דארפן שטיין *девушка*".

עפי"ז יובן שנקודה השני' במענה אלינו: "לתקן במכתבי" הכוונה הוא לתקן המילה "*девушках*" (הנ"ל) במכתבו של הרבי. וכך אכן עשינו.

• • •

בהמשך למענה הקודם, אחד שמתעסק בהו"ל ברוסית, כתב לרבי שלפי ידיעתו ברוסית דעכשיו - *девушка* אומרים על בת שבגרה כבר, ובשום אופן לא על בת שלוש.

הרבי סימן את המילים "ברוסית דעכשיו", וכתב: **פשוט שצ"ל דוקא** [ברוסית דעכשיו].

לקראת שנת ה'תשל"ו הכין אב הכלה חוברת אודות נש"ק (ראה צילום משמאל), ונשלח להרבי לפני ההדפסה. הרבי הוציא מענה המצו"ב:

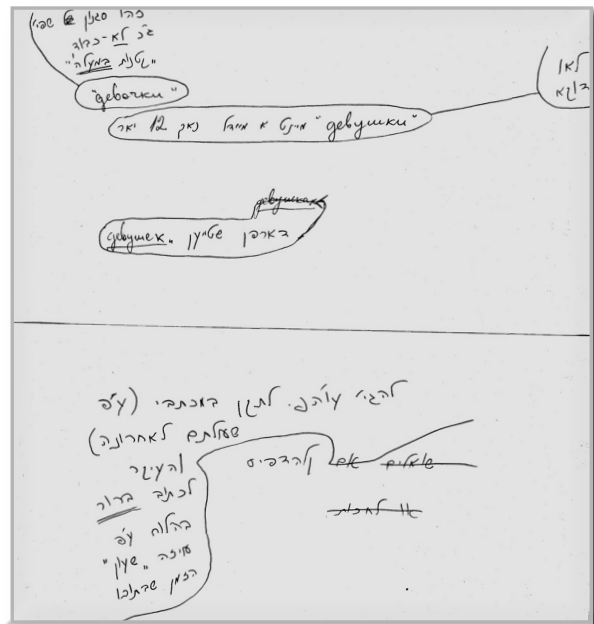
נת' ות"ח ודבר בעתו (שהמלך בשדה כו') אזכיר עה"צ

יום ה' לפ' וארא, כ"ו טבת ה'תשל"ה

אתמול יצא מבית הדפוס חוברת "הדלקת נרות שבת" - *Зажигание субботних свечей* (חלק על נייר אדום וחלק על נייר צהוב). ברצוני לשלוח את החוברת גם לר' ירמ' ברנבור – אולי הם ידפיסו את זה בארה"ק.

לפני ששלחנו לדפוס הכנסנו העתק לרבי. כמעט שבוע לא היתה תשובה. (היות והכנסנו גם קטע מהשיחה לנשים ממוצש"ק פ' בראשית שנה זו – חשבנו אולי הרבי יגיה את זה). אחרי בירור המזכיר, יצא מענה:

על המילים במכתב "שואלים אם להדפיס.. או לחכות" מחק הרבי את המילים "שואלים אם" וכן מחק "או לחכות" וכתב: **להגי' עוה"פ. לתקן במכתבי (ע"פ שאלתם לאחרונה) והעיקר לכתוב ברור בהלוח ע"פ איזה "שעון" הזמן שבתוכו. ולמילה "להדפיס" הוסיף "וי".**

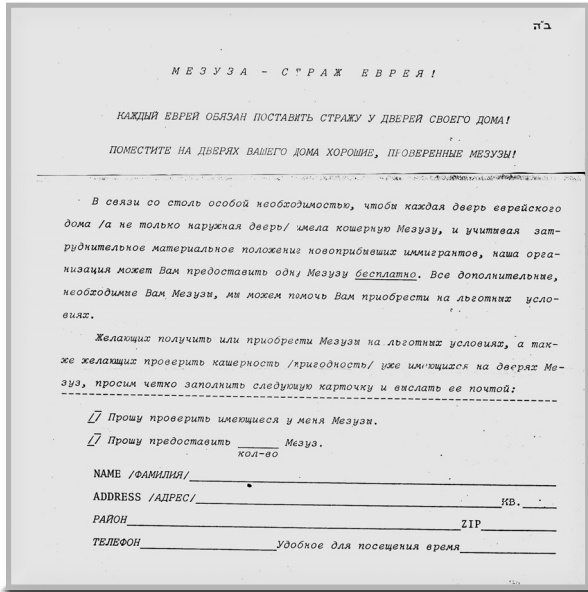
על ההעתק עצמו לא היו שום תיקונים. במענה ישנם שלש נקודות (חוץ מ"להדפיס") שקיימנו את כולם: (1) "להגי' עוה"פ" – עבדנו על החוברת עוה"פ ותיקנו הרבה מילים, לשונות וכו'. (3) "לכתוב ברור בהלוח" וכו' – שינינו את כל הלשון, וקצת את המתכונת של הלוח. (2) "לתקן במכתבי (ע"פ שאלתם לאחרונה)" – המעשה הי' כך:

איש אחד כתב להרבי כמה שאלות בנוגע לתרגום לרוסית של מכתב הרבי לבת שהתחילה להדליק נש"ק (ראה לעיל בתשורה זו):

א. למה אד"ש בכל מקום במכתבו תיקן *девушки* במקום *девички*. היות והרבי מדבר אודות בנות הכי קטנות – הרי

רפאל נחמן ועלקא שיחיו דובאו

בחורף ה'תשל"ו הדפיס אב הכלה עלון חדש על מזוזה עם טופס של כרטיס-הזמנה (ראה צילום משמאל), בכדי לשלחו ליהודי רוסיא לעוררם להזמין מזוזות. לפני ההדפסה, ביום ד' יז אדר ראשון שלח דוגמא להרבי, ושאל אם כדאי להדפיסו וביקש הסכמת וברכת כ"ק אד"ש, לאחרי כמה שעות יצא המענה:

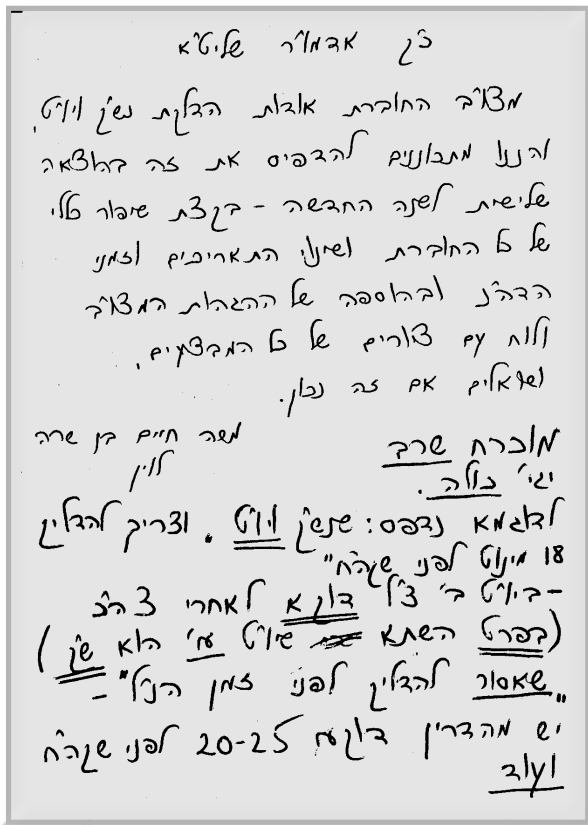
על המילים "ושואלים אנחנו הסכמת וברכת כ"ק אד"ש" העביר הרבי חץ על "ושואלים אנחנו" והדגיש "הסכמת וברכת". והוסיף בכת"ק:

"נת' ות"ח

דבר בעתו -

בסמיכות לשבת דבנין מקדש ומשכן כו'

אזכיר עה"צ"

לקראת שנת תשל"ז הכין אב הכלה חוברת אודות נש"ק ונשלח להרבי לפני ההדפסה. הרבי הוציא מענה (צילום משמאל):

מוכרח שרב

יג' כולה.

לדוגמא נדפס: שני"ק ויו"ט. וצריך להדליק

18 מינוט לפני שקה"ח"

-ביו"ט ב' צ"ל דוקא לאחרי צה"כ

(בפרט השתא שיו"ט א' הוא ש"ק)

"שאסור להדליק לפני זמן הנ"ל" -

יש מהדרין דוקא 20-25 לפני שקה"ח

ועוד

תשורה משמחת נישואין - י"ט שבט תשע"ב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כ"ה שבט, ה'תשל"ו
ברוקלין, נ.י.

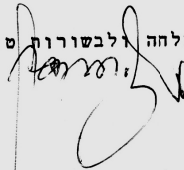
נשי ובנות חב"ד
טניף: נחלת הר חב"ד
ה' עליהן תחיינה

ברכה ושלום!

מאשר אני קבלת הפ"נ, והמכ"ה והשי"ת ימלא משאלות לבבך לטובה ולברכה.
וכיון שההנהגה בחיי היום-יום מתאים לרצונו של השי"ת זהו הצנור
והכלי לקבלת ברכות ה', הרי מובן שכל הוספה בעניני תורה ומצותי' מוסיפה
בברכותיו בכל המצטרך, אף על פי שציוויי ה' מוכרח לקיימם מצד עצמם גם
שלא על מנת לקבל פרס.

ובענין שהזמן גרמא, בקשר ליו"ד שבט, יום ההילולא של כ"ק מו"ח
אדמו"ר, שעל ציון שלו יזכירוהו בחפלה, בודאי שעל כאו"א מאתנו להתבונן
אין שבעל ההילולא הקדיש ימי חייו להחזקת והפצת התורה והיהדות, בלי פשרות,
ובמסירת נפש ממש. ומעשה עיקר, שההתבוננות תביא להוספה בהתאמצות כאו"א
ללכת בדרכיו, ובפרט שבעל ההילולא עומד לימינם של כל ההולכים באורחותיו
וממשיכים בפעולותיו, וברכתו מלוה אותם להצליח בזה וגם בעניניהם הפרטיים,
בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכה להצלה ולבשורת טובות
בכל האמור

נ.ב.

ז"ע נתקבל המכ"א דו"ח מיום ד' אדר"ר.

מכתב לנשי ובנות חב"ד. הרבי הוסיף בכת"ק "והדו"ח"

- 2 -

послал удачу стараниям ксролеве Эстер - ~~де-тех-пер-понт~~ у евреев ~~не~~ наступили "свет, веселье, радость и почет".

Подучается что главн^и в чуде праздника Пурим произошло ^{благодаря} детской и юношества!

Одна из причин, ~~на-за-которой~~ ^и Тора рассказывает нам обо всех этих подробностях, заключается в том, чтобы ~~объяснить~~ ^и всем евреям в любом месте и во все времена /потому что Тора вечна/, насколько велика сила влияния детей, идущих дорож^е Торы и заповеди, на судьбу всего нашего народа, где бы он ни находился.

К ~~вдому~~ ^{каждому} сожалению, существуют ~~там~~ ^{там} в разных местах мира "аманы", которые хотят осуществить замысел того самого злодея Амана. А мы - "единый народ, рассеянный и разбросанный между другими народами", но наши законы отличаются от законов всех народов - это закон Торы и ее заповедей, Торы, которая "наша жизнь и долголетие наше", которая дает нам силу и мужество одолеть всех наших врагов.

Каждый сын и дочь, изучающие Тору и исполняющие заповеди, где бы они ни находились, прибавляет силу и мужество евреям во всем мире, особенно в тех странах, где наши враги не пускают обучать детей и молодежь Торе и исполнять заповеди. И как велико ваше счастье, что вы не находитесь, упаси Б-г, в таком бедственном положении, и усердное изучение Торы и исполнение мицвот - в ваших руках и зависит только от вас и вашего желания.

Дорогие дети, ^{умножайте} изучение Торы и исполнение мицвот, и удостоитесь благословения Всевышнего, вы и все члены

ב"ימים הסמוכים לפורים תשל"ו" שלח הרבי מכתב מיוחד ל"תלמידים ותלמידות". אב הכלה תרגמו לרוסית והרבי הואיל להגיהו, וכתב בראש המכתב (ברוסית): "תרגום חופשי".

להלן פיענוח כמה מההגות של הרבי:

על הכתוב "ברצוני רק להזכיר משמעותו של החג הזה במיוחד עבור הנוער וילדי ישראל". במקום "במיוחד עבור" שינה הרבי ל"בקשר ל".

"להכריז לכל היהודים" שינה ל"שכל היהודים ידעו"

"נמצא, שהעיקר בנס חג הפורים קרה הודות הילדים והנוער" שינה ל"נמצא, שעיקר הגורם בנס חג הפורים היתה הנהגת הילדים והנוער היהודי"

"תזכו לברכות השם" הוסיף הרבי "לקבל (ברכות השם)".

- 3 -

ваших семей.

И благодаря вам для всего нашего народа "возвращается, и придут и наступят" дни, когда, как сказано в Мегилат Эстер, "у евреев были свет, веселье, радость и почет" - ~~и~~ ^{да} будет так у нас и у всех евреев.

С любовью и благословением
к веселому празднику Пурим,

М.Шнеерсон /подпись/

Свободный перевод

С Б-жьей помощью,
в предверии праздника Пурим
5736 г.
Бруклин, Нью Йорк

Ученикам и ученицам,
мир и благословение!

Сейчас, когда мы находимся в предверии праздника Пурим, вы, несомненно, размышляли над историей пуримских дней, рассказанной в Мегилат Эстер. И мне бы хотелось только напомнить о значении этого праздника ^{в связи с} ~~относительно~~ для еврейской молодежи и детей.

Мегила ^{рассказывает} ~~повествует~~ о том, как злодей Аман, достигнув величия, хотел уничтожить всех евреев - "от юноши до старца, малых детей и женщин" - во всех странах, подвластных королю Ахашвершуму, и о том, как потом развернулись события до тех пор, когда Амана повесили на дереве, приготовленном им для Мордехая, и указ был ~~отменен~~ ^{отменен}, положение полностью переменялось, и дни эти стали днями радости и праздника.

Наш мудрец, благословенна будь их память, рассказывают подробно о том, каким образом был ~~отменен~~ ^{отменен} указ.

Мордехай и Эстер, которые знали обо всем происходящем, объявили пост и пробудили всех евреев вернуться к Б-гу, к Его Торе и заповедям, и после того, как Мордехай собрал ~~тысячи~~ ^{тысячи} и десятки тысяч детей, учил их Торе и вдохновил их сердца на любовь к Б-гу и любовь к Торе вплоть до готовности к самопожертвованию - тогда Б-г предотвратил исполнение злого замысла и

תשורה משמחת נישואין - י"ט שבט תשע"ב

י"ט שבט תשע"ב
 על גולדה אדם ור' יהודה קרנא
 והמשא מיומן פורט
 ועל נאקם על ס' זאקל יתאקל
 ור' יהודה קרנא ענד(אם) אסא זמ
 אינ' העקרה ופשת כס' השיוט
 ויהי' שיהי' דת' ומה

קצאן דמוסיא -
 היו אומרים דל' גז
 אמאמוס (ואמל) -
 Король (ева)
 ק"ו
 Царь (ица)

לקראת פורים תשל"ה הכין אב הכלה חוברת מלוקט משיחות ומכתבים של הרבי בקשר להחג מתורגם לרוסית. אחרי העריכה שלחוהו להרבי והרבי ענה ע"ז:

באם ב' מומחים בכיו"ב - גיהו כ"ז כדבעי נכון הנ"ל, כפשוט

אלא שכדאי לצרף הדינים בקיצור

בפועל לא הספיקו לערכו ולחדש ולהדפיסו להחג בהתאם להוראת הרבי.

לשנה הבאה (ה'תשל"ו) ערכו את השיחות מחדש ומסרו לרבי (בהודעה שעברו עליהם ב' מומחים). הרבי הגיה דף הראשון מכל א' מהארבע שיחות המצורפות. (ראה הצילום מהעמודים הראשונים בעמוד זה ובעמוד הבא).

והוסיף מענה:

הרבי הדגיש את המילים "ונעבדו בשפה הרוסית ע"י גולדה ליפס ור' ירמ' ברנובר. (והמכתב משושן פורים) תשכ"ו נעבד ע"י ר' דובער יחזקאלביץ ור' ירמ' ברנובר", והוסיף:

עפ"ז (אף שגם עתה אינה העתקה חפשית ככל הדרוש) [להדפיס את זה] ויהי' שיהא בהצלחה

בזמני ברוסיה -

היו אומרים בנוגע

לאחשוורוש (ואסתר) -

Король (ева) [=המלך/כה]

ולא

Царь (ица) [=הצאר/ית]

ИЗ БЕСЕДЫ ЛЬБАВИЧСКОГО РЕБЕ
 в праздник Пурим 5716 /1956/ года

О Пурим в Торе сказано /слово Тора означает "указание, поучение" - "и эти дни Пурима не забудутся евреями, и память о них не исчезнет в потомках".

Это означает, что все сказанное о Пурим должно служить указанием для всех поколений, ^{с нами} тогда, когда нет, да сохранит Всевышний, бедствий. И в духовном плане следует поступать так, как поступили в те дни, когда надо было помешать Аману исполнить его замысел.

Тогда народу грозила опасность быть уничтоженным, да сохранит Всевышний, и указ об этом был объявлен в городе Шушан, столице персидской империи. Но в результате усилий евреев, указ был отменен, и не только отменен, создано было обратное - благоприятное для евреев положение.

И то, как поступили евреи тогда, служит уроком и наставлением когда снова наступает подобная ситуация.

В то время Эстер была царницей, ^и Мордехай близок ко двору, ^{даже} еще до того как он занял пост первого министра. Когда появился указ об истреблении евреев, надо думать, ^{предположительно?} что было испробовано много путей, чтобы добиться его отмены, но ни один из них не дал результатов, и указ был обнародован. Тогда решили искать иные пути.

Нужно ли было искать иных путей, если при дворе и в самой царской семье у евреев были родственники? Ведь сама царница была еврейкой.

Мидраш рассказывает однако, что Мордехай отбросил все эти соображения и, оставив все свои дела и занятия, собрал двадцать две тысячи еврейских детей и начал изучать с ними Тору. И изучал он с ними вопро-

О ПРАЗДНИКЕ ПУРИМ
 Из письма Льбавичского Ребе
 5726 год

... Наиболее знаменательное событие в этом месяце - праздник Пурим.

Еще раз стоит вспомнить о том, что, хотя чудо и б-жественное спасение, происшедшие в этот день, были заслугой и Мордехая и Эстер, Мегילה называется только именем Эстер. Этим Тора подчеркивает особую роль еврейской женщины не только в связи с событиями, о которых рассказывает Мегилат Эстер, но и во все критические периоды истории, включая и наше время.

И хотя в наше время Аман является в ином облике, чем во времена Мордехая и Эстер, он тот же Амалек и так же старается отдалить евреев от Торы и заповедей и привлечь их к ^{служению чуждому} - "авода зара", - всему, что чуждо еврейскому духу и образу жизни.

Единственное, веками испытанное и верное средство в борьбе с Аманом и современным идолопоклонством, которое некогда уже обратило в ничто замысел Амана, - это углубленное религиозное воспитание и расширение сети иешив и воспитательных учреждений, где детям преподается Тора, прививается подлинная религиозность и любовь к Торе и к заповедям - любовь, граничащая с самопожертвованием, как в дни Мордехая и Эстер в древней столице Шушан.

И то, что Мегילה названа именем Эстер, не случайно, роль еврейской женщины, ее ответственность и заслуга в решающие моменты истории, не второстепенны, а наоборот, столь же велики, и во многом ^{еще значительнее} даже значительнее, чем ответственность и заслуги мужчины, главы семьи...

С Б-ЖЕБИ ПОМОЩЬ,
ШУЛАН-ПУРИМ 5726 г.

... У евреев память о каждом историческом событии связана с практическими делами.

История праздника Пурим восходит ко времени, когда евреи находились под чужеземным игом, но под властью "либеральных" и дружественных властителей, начиная с Корея, персидского императора, который предоставил евреям, находившимся в вавилонском изгнании, значительные свободы и самостоятельность. В период владычества Ахашвероша евреи также пользовались свободой в религиозной, экономической и политической жизни, под духовным руководством праведного Мордехая, который был членом Синедриона /Высшего Еврейского Суда/ и в то же время важным сановником при дворе императора. Несмотря на свое положение, Мордехай никогда не забывал, что он изгнанник и что его родина - Иерусалим. Но были и такие евреи, которые хотели забыть Иерусалим и Бейт-Амикдаш. Они считали за честь и счастье возможность принять участие в трефном^н царственном обеде, устроенном Ахашверошем, результатом чего явился подготовленный Аманом тайный план уничтожения всего еврейского народа. Мордехай знал, что единственный путь расстроить коварные замыслы Амана - это укреплять и распространять воспитание еврейских детей в духе Торы. Как об этом рассказывают наши мудрецы Мордехай собрал многие тысячи еврейских детей и обучал их Торе

^н/Трефное. Пища, употребление которой запрещено по законам еврейской религии. /Кошерная пища - дозволенная к употреблению//.

ИЗ БЕСЕДЫ ЛЕЗВИЧЕВСКОГО РЕБЕ
Пурим 5733 /1973/ год

Заповеди, предписывавшие вспоминать далекие события истории еврейского народа, - не только заповеди-напоминания. Недостаточно вспомнить о давно случившихся и радостных событиях и еще раз осмутить чувство радости. Вспоминал эти события, человек должен их пережить так, как если бы это случилось с ним самим сегодня, сейчас.

Вот почему, как говорится в пасхальной Агаде, мы так торжественно празднуем седер: "если бы Всевышний не вывел наших предков из Египта", "мы и наши дети" и сегодня были бы в рабстве. Поэтому еврей обязан пережить исход из Египта, как если бы он сам в этот день освободился от рабства. Освобождение, которое мы празднуем в Пурим, имеет связь с освобождением из Египта, и Гемара предписывает праздновать эти праздники близко по времени друг к другу, чтобы "присоединить избавление к избавлению".

Такое живое воспоминание предписывает Тора Истину. Тора есть Истина, и она требует, чтобы воспоминание стало истинным переживанием.

Написанное в Мегилат Эстер "И дни эти будут вспоминаться и совершаться" Раби Ицхак Лурья объясняет следующим образом: когда эти дни /речь идет о Пурим/ "вспоминаются" так, как этого требует Тора, они не только "вспоминаются", но и "совершаются", - все снова происходит так, как было тогда, в первый раз. Как написано: "У евреев свет, радость, веселье и почет", "так будет и с нами" сегодня. Так происходит в каждом государстве, в каждом городе, в каждой семье - собираются евреи, вспоминают Пурим и после чтения Мегилы вживаются в прочитанное, и оно вновь "совершается" как когда-то.

ב"ה

К ПРАЗДНИКУ

ПУРИМ

שער החוברת של השיחות הנ"ל

תשורה משמחת נישואין - י"ט שבט תשע"ב

בהתאם להוראה "שכדאי לצרף הדינים בקיצור" הכין אב הכלה עלון על היסטורי, דינים, ומנהגי פורים בשפה הרוסית. ונשלח להרבי להגהה ביום ג' ט"ז (?) אדר א' ולעת ערב אור ליום ה' כ"ה אדר א' (בשעה 9:15) קרא הרבי במיוחד את המזכיר הרב בנימין קליין ומסר לו את דפי ההגהה שצילומם מופיעים בעמודים הבאים.

FR.EI: Library
1383 President Street
Brooklyn, N.Y. 11213

Ежегодно покупайте TORNY
Мужчины и мальчики
от 13 лет и старше, пожалуйста
Теофильдин, пожалуйста бугини акси!

Пожестите МЕНУЗУ на каждой двери
вашего дома!

Поставьте КОПИКУ для ЕДИ-
ГОТВОРИТЕЛЬНОСТИ на каждом
месте и бросьте в каждую
каждый бугини дель!

Ищите тоже ЕВРЕЙКИНЕ
РАДЫГОЗЫДЕ, КНИГИКИ
(Хуми, Сидур, Телмид, ит. п.)

Все женщины — даже маленькие
девушки от 3 лет и старше,
СВЯТЫЕ ЕВРЕЙКИНЕ, СВЯТЫЕ
МИНУТ до захода солнца
этом соответствующее (апплодисменты)

ЕВРЕИ! МУЖЧИНЫ, ЖЕНЩИНЫ И ДЕТИ!

ПУРИМ - ЭТО ВРЕМЯ

de

посылать... ...«МИШЛОАХ МАНОТ» — дар, состоящий из по меньшей мере двух видов съестного (печенье, фрукты, напитки и т. п.)

давать... ...ПОЖЕРТВОВАНИЯ — по меньшей мере двум бедным по одному центу. Лучше, конечно, давать больше. Если нет бедных, следует бросить деньги в (коробочку) для пожертвований.

слушать... Эти две заповеди (мицвот) являются наиболее важными (и легкими) ибо они выражают самую суть Пурим — единство еврейского народа. Это минимальные требования ~~на Пурим~~ Пурим. Однако, чем больше давать пожертвований или «мишлоах манот», тем лучше.

говорить... ...ЧТЕНИЕ «МЕГИЛЛЫ» — (Книги Эстер) — два раза. Один раз в понедельник вечером (15 мар.), а второй раз утром во вторник (16 мар.). Справьтесь у раввина вашей синагоги, в какое время читают там Мегиллу.

кушать... ...АЛ-ХАНИСИМ — (особая молитва на Пурим) — читается в Шмоне-Эсрей и Биркас Амозон (в молитве после еды).

...Пуримская ТРАПЕЗА для всей семьи — заключение праздника.

... и отмечать праздник и чудо Пурима вместе с евреями всего мира.

У нас имеется "Мегилат Эстер" с переводом на русский язык, а также брошюра к празднику Пурим, изданная в прошлом году, которые мы отдадим бесплатно по просьбе читателей.

Специально

во вторник 16/III после полудня,

"כי הם מבטאים המהות של פורים – אחדות עם ישראל. זהו הדרישות המינימליות של חג הפורים". הרבי מחק המילים "חג הפורים".

על "סעודת פורים עבור כל המשפחה – סיום החג" הוסיף הרבי (למילים "סעודת פורים") "מיוחדת". ולפני "סיום החג" הוסיף הרבי את התאריך הלועזי: "יום שלישי 16/3 (16 מרץ) אחה"צ (אחרי חצות?)".

בהתרגום של תפלת "ועל הניסים" תרגמו המילים "ואתה ברחמך הרבים הפרת את עצתו והשבות לו גמולו.." (בלי המילים "וקלקלת את מחשבתו") ורשם הרבי על הצד: "חסר".

בפתק בפ"ע כתב:

- הוגה,
- עכ"פ,
- המוכרח
- להחזיר
- אזכיר עה"צ

אחרי הסברת מצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים הלי כתוב:

"שני מצוות האלו הרי הם המצוות הכי חשובים (וקלים).." מחק הרבי המילה "הכי" וכתב: "להחליף: מאד"

Учитавиц

Праздник Пурим

Среди всех еврейских праздников нет такого веселого и колоритного, как Пурим — праздник ликования и веселого настроения, во время которого должна царить атмосфера всеобщей радости. В то время как радость других праздников ограничена и скована святостью и серьезностью, веселье праздника Пурим захватывает и захлестывает все.

Праздник Пурим учрежден в память чуда спасения, случившегося в эпоху между разрушением Первого храма и возвращением в Сион в дни Эзры и Нехемии. О нем рассказывается в книге Эстер («Мегилат Эстер»), а краткое изложение тех событий содержится в молитве «За чудеса» («Ал Ханисим»), которую произносят в Пурим: «В дни Мордехая и Эстер в столичном городе Шушане, когда на них поднялся злодей Аман и захотел уничтожить и истребить всех евреев, молодых и старых, женщин и детей в один день, в день тринадцатый двенадцатого месяца, месяца Адара, и грабить их состояние. А Ты, в великой Твоей милости, расстроил его замысел и воздал ему по заслугам, и он был позошен вместе со своими сыновьями на дереве».

Расстройству злого замысла злодея Амана способствовали праведник Мордехай и его родственница Эстер, бывшая в то время царицей Персии. Эстер удалось тогда восстановить всемогущего властителя против его первого придворного Амана и добиться отмены декрета против евреев. В день тринадцатого Адара, когда Аман замыслил уничтожить всех евреев, поднялись евреи против своих врагов и нанесли им сокрушающий удар. Во всей стране Персии и Мидии бой закончился в этот же день. Евреи праздновали великую победу назавтра, четырнадцатого Адара, и сделали его днем пира и веселья. Этот день они назвали «Пурим» (в русском переводе «пур» означает жребий) в честь жребия, брошенного Аманом на этот день для исполнения своего злого умысла — истребления евреев.

Но в столице Шушане (Сузах) бой продолжались и четырнадцатого Адара, и евреи смогли отдохнуть только пятнадцатого Адара. Поэтому день пятнадцатого Адара назван «Шушан-пурим».

День тринадцатого Адара, в канун праздника Пурим, назначен днем поста и носит название «Таанит Эстер», в память того, что Эстер и все евреи Шушана постились перед тем, как Эстер шла к царю с намерением аступиться за свой народ против злого умысла Амана. В Мегилат Эстер сказано: «Иди и собери всех евреев, находящихся в Шушане, и поститесь за меня. Не ешьте и не пейте трое суток днем и ночью. Я и мои девушки тоже будем поститься. А потом я пойду к царю».

Слушайте гетлиц

Центральная церемония праздника Пурим — публичное чтение свитка. Это первейший и наиглавнейший завет праздника. Обязанность читать Мегилат Эстер в Пурим распространяется на всех — на мужчин, женщин, стариков и детей. Нельзя пропустить ни единого слова. Перед началом чтения тецц произносит благословения: «Ал микро мгило» («На чтение свитка»), «Шеосо нисим» («Что сотвори Он чудеса») и «Шезхейону» («Что Он дал нам дожить до этого времени»), а по окончании чтения: «Хоров эс ривейну, вхадон эс динэйну, вханойкейм эс нисмосейну» («Что Он ведет наши войны и мстит за нас»).

Особая атмосфера царит в синагоге во время чтения Мегилат Эстер. Многие из молящихся ~~сидят~~ перед ними открыты свитки, написанные на пергаменте. Это из опасения пропустить хотя бы слово, произнесенное специальным теццом свитка. Если случится такое, они могут сами произнести пропущенное слово тихо, прочитав его в собственном свитке.

Дети, переодетые в маскарадные костюмы, держат в руках всякие шумовые инструменты — палки, колотушки, специальные пистолеты и т. д., которыми они «бьют Амана», как только тецц произносит его имя.

Тецц останавливается и ждет, пока шум затихнет, а тогда он продолжает читать Мегилат Эстер до следующего «Амана»...

Один из важнейших заветов праздника — «устраивать пир и веселье», как сказано в Мегилат Эстер. Поэтому ~~задают~~ устраивать в Пурим специальную праздничную трапезу с обилием вкусных яств и разных напитков. Задано также во время этой трапезы пить много вина, «веселящего душу человека».

Самым популярным кушаньем Пурим является «Ухо Амана» (по-идиш — «гоменташ») треугольная сладкая булочка, начиненная чаще всего, маком с медом.

Среди наказов праздника Пурим есть два очень важных, к выполнению которых нас обязывает Мегилат Эстер. Это — «посылка даров» и «подарки бедным». Известный еврейский ученый и богослов Рамбам (Маймонидес) очень ясно определяет обязанность посылки даров: «Каждый обязан посылать своему другу два дара (порции) мяса или другого кушанья. Два дара каждому. И чем больше он посылает, тем больше славы ему».

В Пурим каждый обязан также раздавать подарки бедным, по меньшей мере двум бедным (по два подарка). «И не разбираются в милостынях в Пурим. Дают каждому, кто протягивает руку».

ה' קטע ששם העתיקו ההלכה מהרמב"ם על חיוב משלוח מנות כו'. הרבי מחק כל הקטע ורשם: "להעתיק הכתוב מעל"ד" (היינו מה שהי' כתוב מעל"ד על החיוב של המצוות — כפי שהובא לעיל).

"בפורים מחוייב כל אחד לחלק לכה"פ לב' עניים שתי מתנות". עיגל הרבי "שתי מתנות" ועשה "?!". וציווה: "להעתיק מעל"ד" (כפי שהובא לעיל).

במכתב של הרבי על פורים הוסיף הרבי "ב"ה" בראש המכתב.

"(כשחושבים על ההיסטורי המסופר במגילה) מועיל להיזכר בכמה פרטים ועובדות חשובות דלהלן (שקרו בזמן הזה בימים ההם)" הרבי מחק "כמה".

"ציוה להרוג את כל היהודים בזמן שנקבע מתחילה" מחק הרבי המילה "בזמן" וכתב "ביום".

"חיוב לקרוא מגילת אסתר בפורים" מחק הרבי המילה "לקרוא" וכתב: "לשמוע קריאת".

"אנשים, נשים, זקנים וילדים" מחק הרבי המילה "זקנים". "ממגילה הזו אסור לפספס אף מילה" מחק הרבי "ממגילה הזו".

"בביהכנ"ס יש אטמספורה מיוחדת בשעה שקוראים המגילה, הרבה מהמתפללים יושבים ולפניהם פתוחות המגילות" מחק הרבי "יושבים" וסימן עיגול על "לפניהם" ועשה חץ שיקדימו לפני המילה הרבה. כך שיצא: "לפני הרבה המתפללים פתוחות המגילות".

"לכן מקובל לעשות בפורים סעודת חג מיוחדת" מחק הרבי המילה "מקובל".

"מקובל ג"כ בשעת הסעודה הזאת לשתות הרבה יין". מחק הרבי: "מקובל ג"כ".

НЕКОТОРЫЕ ЗАКОНЫ, КАСАЮЩИЕСЯ ПОСТА ЭСТЕР, ПРАЗДНИКА ПУРИМ И ШУШАН ПУРИМ

- День тринадцатого Адара (в високосном году — Адара-шени), день кануна ПУРИМ, является днем общего поста, называемого ТААНИТ-ЭСТЕР. Если ПУРИМ приходится на воскресенье, Пост Эстер соблюдается в четверг, предшествующий ПУРИМ.
  - В тринадцатый день Адара (Адара-П) читают отрывок Торы Вайхал, как в утренней, так и в предвечерней молитве (Минха), в которой таханун не читают. После минха жертвуют, по обычаю, «пошхекеля».
  - Вечером накануне ПУРИМа и утром в самый день ПУРИМа нужно читать МЕГИЛЛУ (Книгу Эстер). Нужно внимательно прослушать ее от чтеца целиком, не пропустив ни одного слова.
  - В ПУРИМ читают в молитве Шмоне-Эсрей и в послетрапезной молитве дополнительную молитву Ал Ханисим.
  - В день ПУРИМа все должны соблюдать завет «Мишлоах манот» — посылать подарки, не менее двух видов съестных продуктов, хотя бы одному другу.
  - В день ПУРИМа каждый должен также ~~с~~дать подавание по меньшей мере двум бедным людям.
  - Евреи следуют обычаю посылать подарки — Мишлоах манот — как можно большему числу друзей и ~~с~~давать подавание наибольшему числу нуждающихся. Особенно важно проявлять в этот день свою щедрость в отношении бедных людей, ибо ничто не желательнее так Б-гу, как подача помощи и внесение радости в дома бедных и нуждающихся людей.
  - В день ПУРИМа — после полудня — нужно справлять особую трапезу в честь праздника ПУРИМ; каждый должен радоваться замечательному чуду Пурима и воодушевляться им.
  - Следующий за праздником ПУРИМ день, — пятнадцатый день Адара — называется ШУШАН ПУРИМ; в этот день таханун также не читают.
- * Примечательно, что еврейский взгляд на благотворительность (цедака) выражен в его языке. «Цака» от слова «цедек» — справедливость. Если по-русски и на других языках это понятие связано с «жертво» (пожертвование) или с «благим делом» (благодетельность), то у евреев это просто справедливость. Богатый, давая «цедака» знает, что его богатство дано ему Б-гом, чтобы он мог помогать бедным.

ПОСЛАНИЕ К ПРАЗДНИКУ ПУРИМ ЛЮБАВИЧСКОГО РЕБЕ РАББИ МЕНАХЕМ-М. ШНЕЕРСОНА

שליט"א
 В праздник ПУРИМ мы все внимательно прослушали чтение М Е Г И Л Л Ы. Раздумывая над рассказанной там историей, полезно припомнить следующие некоторые важные подробности и факты, имевшие место в эти дни в то время:
 Появился тогда Аман, который издал указ убить и уничтожить всех евреев в установленный заранее срок. ~~Затем~~ ~~царя~~ ~~Эстер~~ ~~дрывала~~ Мордехай собрать всех евреев и поститься, после чего она пойдёт к царю просить его отменить ужасный указ Амана.
 Мордехай пошел и собрал десятки тысяч еврейских детей и обучал их Торе. Он учил с ними о порядке принесения жертвы О М Е Р, когда Бет-Амикдаш будет отстроен вновь.
 Все дети были так воодушевлены новым духом, который Мордехай вселил в них, что даже перед лицом смертельной опасности они заявили: «Мы с Мордехаем и с Торой на жизнь и на смерть»
 В этот самый день указ Амана был Свяще аннулирован и потерял свою силу. Падение Амана было уже делом решенным, а евреи были спасены, хотя ~~об этом~~ ~~они~~ ~~узнали~~ лишь многими месяцами позже.

ПЕРЕЖИТОЕ НАШИМИ ПРЕДКАМИ ЯВЛЯЕТСЯ ПРАВОУЧЕНИЕМ ДЛЯ ВСЕХ НАС.
 Нам следует помнить, что одним из главных средств обезоружить всех Аманов нашего времени, привести их к падению, а нашему народу принести свет и радость — это **собрать всех еврейских детей и обучать их Торе и идишкайт!**
 — рассказать нашим детям, что истинное и полное избавление находится в наших собственных руках, ибо как только мы, евреи, вернемся к Б-гу с полным раскаянием, — мы будем спасены тут же нашим праведным Машнахом;
 — рассказать им дальше, что наш Святой Бет-Амикдаш будет вскоре вновь отстроен и что мы все должны быть достойны этого и готовы служить нашему Б-гу в Его Святнице.
 В тот день, когда еврейские дети, воодушевляемые этим духом, будут готовы воскликнуть: «Мы остаемся с тобою, Тора наша, на жизнь и на смерть» — в этот самый день, заверяет нас наша Тора, все Аمانы потерпят поражение и все евреи наслаются «светом, ~~радостью~~, радостью и почетом», в скорости, в наше время.

Menachem Schneerson

МЕНАХЕМ ШНЕЕРСОН

“אסתר המלכה קראה למרדכי לאסוף את כל היהודים”
 מחק הרבי המילה “קראה” וכתב “ביקשה”.
 “כל הילדים היו מרוגשים מהרוח החדש שמרדכי הכניס בהם”. מחק הרבי “החדש”.
 “ליהודים יהי אורה ואושר וששון ויקר”. מחק הרבי “ואושר” ושינה ל”ושמחה”.
 “לימדו תורה כל יום” הוסיף הרבי: “ביום ובלילה”.
 על ציור התפילין סימן הרבי עיגול על התפילין של ראש וכתב: “הציור צ”ל של 4 בתים (ולא 3)”

רפאל נחמן ועלקא שיחיו דובאו

ב"ה אבא"ה פ'ט"א
 מצא"ה האמר שאמאן ארבעים האמר
 ארבע פורים ארבע (חזן אבדי יא פורים
 אבין פורים) געציק אונטער אמתא ב"ה
 אבא"ה פ'ט"א
 הנני אלאק את ב"ה אבא"ה פ'ט"א אר
 בה וכן אבא"ה ארבעים ב"ה
 דאק ו' ה' יס"ב (ד' אבין אבן)
 (ה' אבין אבן) (ה' אבין אבן)
 אבא"ה פ'ט"א (ה' אבין אבן)
 אבא"ה פ'ט"א (ה' אבין אבן)
 אבא"ה פ'ט"א (ה' אבין אבן)

לשנה הבאה (ה'תשל"ז) ערכו מחדש את הליקוט (בהתאם למענה הנ"ל שעדיין אינו "ככל הדרוש") והוסיפו בחוברת דברי ימי הפורים ודיני פורים, ושלחוהו לרבי. ועל השאלה אם נכון להדפיסו, סימן הרבי קו מתחת למילים "זה נכון" והוסיף: [ראה משמאל העתק המענה]

באם

- 1) רב יסכים (בנוגע לדינים וכו')
- 2) מבין " (להשפה הרוסית)
- 3) יוסיפו ע"ד הזהירות הנוספת השנה לפורים בעש"ק - שלא ליגע בשמירתה וכו'

אזכיר עה"צ

כשהדפיסו אותו (לאחרי ההגהות והתקנות עפ"י הוראת הרבי), שלחו דו"ח לרבי (על הדפסת החוברת וכן על שאר פעולות שמתכוננים לסדר בקרב יהודי רוסיא: תוכנית של מסיבת פורים, חלוקת המשלוח-מנות וכן על מודעות בעיתון וכיו"ב). וע"ז ענה הרבי (המענה יצא שבועיים לפני פורים):

נת' ות"ח, ודבר בעתו -

בחדש דבריא ותקיף מזלי דבנ"י, ומרבין בו בשמחה אזכיר עה"צ

ב"ה
ЕВРЕИ! МУЖЧИНЫ, ЖЕНЩИНЫ И ДЕТИ!

ПУРИМ - ЭТО ВРЕМЯ...

ДАРИТЬ... "МИШЛОАХ МАНОТ" - дар по меньшей мере из двух видов съестного (печенье, фрукты, напитки и т.п.)

ДАВАТЬ... ПОЖЕРТВОВАНИЯ - по меньшей мере двум бедным. Если бы не знаете бедных людей, не забудьте опустить деньги в копилку для пожертвований.

Эти две заповеди "МИШЛОТ" - очень важны, ибо выражают самую сущность Пурим - единство еврейского народа. Эти требования минимальны. Однако, чем больше вы сумеете сделать пожертвований или "мишлоах манот", тем выше ценится вава "Мицва".

СЛУШАТЬ... "МЕГИЛУ" - Книгу Эстер - два раза. Один раз в четверг вечером (3 марта 1977 г.), а второй раз утром в пятницу (4 марта). Узнайте у раввина Вашей синагоги в какое время там читают Мегилу.

ПРОИЗНОСИТЬ... АТ-ХАНИСИМ - особую молитву на Пурим.

ЕСТЬ... Специальную ТРАПЕЗУ Пурим всей семьей в пятницу, 4 марта, утром.

... И ОТМЕЧАТЬ ЧУДО ПУРИМА ВМЕСТЕ С ЕВРЕЯМИ ВСЕГО МИРА.

ВНИМАНИЕ! Поскольку праздник ПУРИМ в нынешнем году выпадает на пятницу (4 марта 1977 г.) - ТРАПЕЗУ справляют утром. А исполнение заповедей о ПОЖЕРТВОВАНИИ и ПОСЛАНИИ ДАРОВ ("МИШЛОАХ МАНОТ") необходимо завершить до наступления субботы, чтобы не нарушить святость субботнего отдыха. Время наступления субботы и зажигания субботних свечей - 5,32 ч. веч. в Нью Йорке. (В других городах - вы можете узнать в календарях или у раввина).

ב"ה.
 רשימת הממונים על הסדר בכטיבת פורים יום א' ס' אדר ה'תשל"ז.

קבלת האורחים בחוץ (פרישת שלום, ולהראות הכניסה וכו')
 דוד אטכולין
 יצחק סירוטה
 אברהם אלי' נייטארק

קבלת האורחים בפנים (להראות להם דרך המעילים, עזרה אנשים - נשים וכו', להכיר אורות הנחה הפילין - שולחן המבצעים -)
 מעדל אוקינב
 לייזער ניסעלעוויטש

הממונים על השורה (המעבד) הצפונית - אהרן ירוטה
 יוסף אלישעוויטץ
 יוסף יצחק סקלמן (בר' וועועל)
 בנציון פיל
 זאב ראפפורט
 יי"צ שפרינגער
 זאב גייסינסקי
 ראובן מוסקוב
 בעקל יוניק
 יי"צ געווינער

על הממונים להראות מקום ישיבתם, ולנגל כל מקום ומקום (כי מספר המקומות מוגבל מאוד) - להשיג על הסדר, בשעת המעודה - להגיד אתם להימים, לשמא אומסן בשעת העעופים והשירים להשגיה שיהי' שקס מוחלס וכו'. (כיו"ב להראות מקום השירותים - לאנשים - ע"י הכהריגות של הדלת המערבית).

להתחיל ליישב האורחים מצד דרום-מערב.

הממונים על כבצע הפילין:
 אחראי על שולחן המרחי - טובי' זילבערשטרומ
 ואיתו - סוסבער
 דוד ארון נאטיק
 היים ניסעלעוויטש
 יי"צ פורסק

אחראי על השולחן המערבי - יצחק בן
 ואיתו - יי"צ זילבערשטרומ
 ברוך גורעוויטש

על האחרים להכין תפילין, חוברות (בשפה רומית) אורות המבצעים וכו'.

על כל הממונים להיות ב-770 בשעה 12.45 ולבא בבגדי שבת, על כל האחרים ועוזרים וככו"ב כל המתעסקים, להבין את בגדי האחריות המוטלת עליהם - שבה תלוי הצלחת הפעולה כולה - ועדי"ד יהי' קידושם של לייבאוויטש וכו' וכו' וד"ל.

בברכת הצלחה רבה.
 הממונים.

עלון לפורים. במסגרת למטה: ההוספה אודות קדושת השבת - בהתאם להוראת הרבי

רשימת הממונים על הסדר במסיבת פורים

תשורה משמחת נישואין - י"ט שבט תשע"ב

כהוספה לחוברת הדפיס אב הכלה עלון לחג, וכן הדפיס מגילת אסתר עם תרגום לרוסית (הוצאה שלישית) ושלוח להרבי יומיים לאח"ז – ביום ה' ל' אדר א', א' דר"ח אד"ש – בכתבו שהדפיס את המגילה חמש אלף העתקות. ובאותו יום יצא עוה"פ מענה הנ"ל.

לפנ"ז, בתחילת אותו חדש (ביום ה' ב' אדר"ר) יצא מענה מהרבי על חוברת "מזוזה" שהדפיס אב הכלה (אודות מזוזה בשפה הרוסית), וכן כשבוע לפנ"ז על חוברת "נש"ק" ומעטפה חדשה עם המבצעים שהדפיס (הרבי השאיר אצלו את החוברת). וזה לשון המענה:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות להילולא דכ"ק מו"ח אדמו"ר.

אזכיר עה"צ

באותה שנה הדפיסו גם חוברת "Полная история" ("ההיסטוריה המלאה של פורים") לכבוד החג. והואיל כ"ק לענות ביום ה' ח' שבט אור לועש"ק יו"ד שבט תשל"ז:

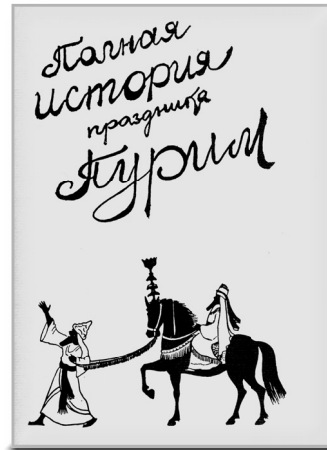
נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בין הילולא דכ"ק אדמה"ז והילולא

דכ"ק מו"ח אדמו"ר.

אזכיר עה"צ

כעבור שנה, לקראת פורים תשל"ח, הדפיס אב הכלה חוברת חדשה לחג, ובה ליקוט משיחות של הרבי הנ"ל (בעריכה חדשה) בהוספת עוד ליקוטים משיחות של הרבי על החג ברוסית. והדפיסו יותר מחמש עשרה אלף העתקות. ועל הדו"ח מהדפסת החוברת הוציא הרבי מענה (ביום ג' כ"ח אדר א' ה'תשל"ח) דלהלן:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בחותם חדש אד"ר המשלים שנה זו וגם שלפני.

אזכיר עה"צ

ביום ה' ד' אדר ה'תש"מ שלח אב הכלה דו"ח להרבי על המסיבת פורים שמתכוננים לערוך:

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הננו להודיע שביום א' הבעל"ט ז' אדר הננו מסדרים מסיבת פורים השנתית באולם בקלאססאן אוועניו – בשכונת לשכונת דכאן צוה ה' את הברכה – בשעה 12 בצהריים. הננו שולחים אוטובוסים לכל חלקי ניו-יארק – בראנקס, קווינס, וואשינגטון הייטס, וועסט סייד מנהעטען, פאר ראקאוויי, ברייטאן ביטש, פלעטבוש, בענסענהורסט. בתוכנית יופיעו: כאר [=מקהלת] ילדים ובחורים תחת הנהלת אלי ליפסקער עם אורקעסטר שלו (ישירו: נודע ביהודה, קלי אתה, וביום שמחתכם, כי הם חיינו, אשרנו, תרננה שפתי – אבוא בגבורות, עוצו עצה, הנה אנכי שולח לכם), הת' לייבל בוימגארטן (ישיר: שהחיינו, די וואנט, וטהר רבי ישמעאל), מוטי פלג (ישיר: עם ישראל חי, ראזשינקעס מיט מאנדלען, והאר עיינינו, עוד ישמע, הנה לא ינום, אדון עולם, נשוב אתכם). הר"ר זאב ניסנעוויטש ידבר על סיפור החג ונס פורים והר"ר שלמה גלפרין ידבר ההוראות מפורים על יסוד השיחות של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

המסיבה ינהל הת' משה חיים לוי שיסביר לפני כל ניגון ושיר תוכנו והוראתו וכן יקרא מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א להתלמידים והתלמידות לחג הפורים תשל"ו שהוגה בזמנו ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, כן יקראו עם כל הנאספים ביחד פסוקים: תורה צוה ושמע ישראל.

הבחורים ירקדו ואחרי הפרוגרם יכינו סעודה קלה – מזונות ומשקה וכן יחלקו ספרים ברוסית. בטח שיניחו תפלין איתם וכן ידברו על שארי המבצעים.

הננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה רבה ומופלגה.

מצו"ב המודעה שפרסמנו ג"פ בעיתון הרוסי "Новое русское слово" והעתק מזה שלחנו ע"י הדואר (יחד עם הלוח לפורים ולפסח) להעולים מרוס', והעתק מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א הנ"ל.

בשם ועד הנהלת F.R.E.E

מרדכי בן עטל גורארי'

משה חיים בן שרה לוי

למכתב זה צירף עוד מכתב, שם כתב על הלוח לפורים שהדפיסו בכעשר – שנים עשרה אלף העתקות ושכבר שלחו (כמעט כולם) להבאים מרוס' והשלוחים ומוסדות בערי השדה.

בו ביום הוציא הרבי תשובתו:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לש"ק: מברכים חודש אדר,

שקלים, מ"ח.

חודש הגאולה.

אזכיר עה"צ.

וביחד עם זה אמר הרבי שיתנו התשובה שענה להר' בוגומילסקי:

בטח יעשו מבצעי:

תפלין, תורה, צדקה על אתר.

יתנו קיצור פורים (ושהשנה

התענית ביום ה') וכו'.

בהמשך לזה, למחרת כתב אב הכלה לרבי שבהתאם לההוראה (הנ"ל) הדפיסו עוה"פ הלוח עם הוספת ההלכה שהשנה התענית ביום ה' (ראה צילום). וגם שיחלקו לכולם מגילת אסתר (בתרגום לרוסית), חוברות על חג הפורים (הוצאת המל"ח), חוברת חינוך, מזוזה, לוח לזמני הדלקת נש"ק, וקופת צדקה. וגם שיתנו לכולם מטבעות שיקיימו מצות צדקה על אתר. ושלח להרבי הלוח המעודכן (שנדפס מחדש).

ЕВРЕИ! ב"ה

МУЖЧИНЫ, ЖЕНЩИНЫ И ДЕТИ!

ПУРИМ - ЭТО ВРЕМЯ...

ДАРИТЬ... «МИШЛОАХ МАНОТ» – дар из двух, по меньшей мере, видов съестного (печенье, фрукты, напитки и т.п.)

ДАВАТЬ... ПОЖЕРТВОВАНИЯ – хотя бы двум бедным. Если Вы не знаете бедных людей, не забудьте опустить деньги в копилку для пожертвований.

Эти две заповеди – «Мицвот» – очень важны, ибо выражают самую сущность Пурим: единство еврейского народа. Чем больше вы сумеете сделать пожертвований или «мишлоах манот», тем выше ценится ваша «Мицва».

СЛУШАТЬ... «МЕГИЛУ» – Книгу Эстер – два раза. Одн раз в субботу вечером (1 марта 1980 г.), а второй раз утром в воскресенье (2 марта). Узнайте у раввина Вашей синагоги в какое время там читают Мегилу.

ПРОИЗНОСИТЬ... «АЛ-ХАНИСИМ» – особую молитву на Пурим.

СПРАВЛЯТЬ... Всей семьей праздничную ТРАПЕЗУ Пурим в воскресенье 2 марта, после полудня.

... И РАДОВАТЬСЯ ЧУДУ ПУРИМ ВМЕСТЕ С ЕВРЕЯМИ ВСЕГО МИРА.

Пост Эстер в нынешнем году соблюдается в ЧЕТВЕРГ, 28 ФЕВРАЛЯ.

הלוח עם הוספת ההלכה שהשנה התענית ביום ה'

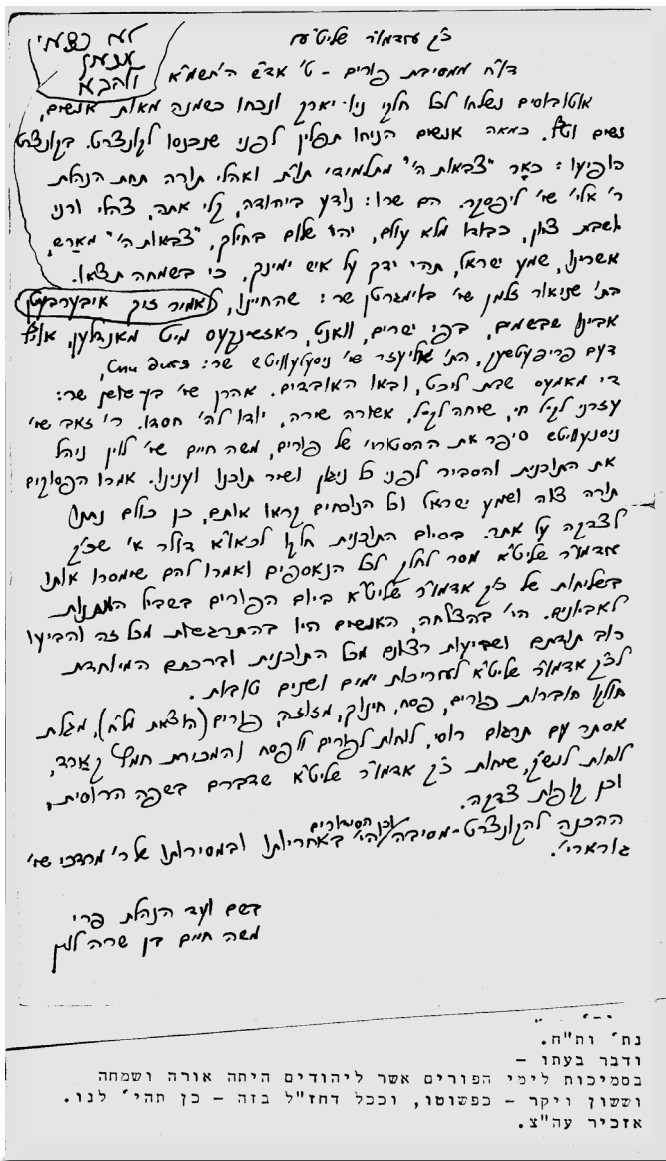
תשורה משמחת נישואין - י"ט שבט תשע"ב

ביום הפורים (שחל אז ביום א') ארגנו מסיבה נוספת עבור יוצאי רוסיה בנינו "בית רבקה". וביום ועש"ק י"ב אדר לפני השקיעה כתב אב הכלה להרבי על המסיבה ופרטי התוכנית וכו' בצירוף ההזמנה ששלחו להורים של הילדים שלמדו במוסדות פר"י וגם ההזמנה שפירסמו לתושבי קראון הייטס וכן דוגמא מה"משלוח מנות" שיחלקו בהמסיבה.
 ביום הפורים יצא המענה:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו -

בסמיכות לחג הפורים אשר ליהודים היתה אורה ושמחה
 וששון ויקר - כפשוטו, וככל דחז"ל בזה - כן תהי לנו.
 אזכיר עה"צ.

לקראת פורים תשמ"א הדפיס אב הכלה לוח לפורים וחוברת על החג ושלחם להרבי בהודיעו שהדפיסם בחמש עשרה אלף העתקות. על הלוח ענה הרבי ביום כ"ח אדר ועל החוברת ענה ביום ב' ג' אד"ש (באותו יום שנשלח):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו -

בסמיכות דשק"מ החודש בו ליהודים היתה אורה ושמחה
 וששון ויקר - כפשוטו, וככל דחז"ל בזה - כן תהי לנו.
 אזכיר עה"צ.

ביום ב' י' אד"ש בערב שלח אב הכלה להרבי דו"ח ממסיבת פורים שערכו ליוצאי רוסיה. וביום א' ט"ז אד"ש יצא המענה:

הרבי עשה עיגול על המילים (א' הניגונים ששרו):
 לאמיר זיך איבערבעטן (אבינו שבשמים). וכתב:
 לא כדאי מכאן ולהבא.

וביחד עם זה ענה:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו -

בסמיכות לימי הפורים אשר ליהודים היתה אורה ושמחה
 וששון ויקר - כפשוטו, וככל דחז"ל בזה - כן תהי לנו.
 אזכיר עה"צ.

דו"ח ממסיבת פורים שערכו ליוצאי רוסיה

יומן מ"בית חיינו" חודשי אדר תשל"ג

נכתב על ידי אבי הכלה, הרה"ח ר' משה חיים לוי

אד"ש לערך ארבעים דקות. לפני שנכנס ליחידות סיפר לנו שהי' במוסקבה, ברוסטוב ובעוד שני ערים (בחרקוב (?). במוסקבה הי' בשבת יו"ד שבט, והכריז שם בביהכ"נ: "ווער עס האט געהאט א שייכות מיטן פריערדיקן רבי'ן זאל האבן היינט אן עלי" [=מי שהי' לו קשר עם הרבי הקודם - שיעלה היום לתורה], ועלו כמה אנשים. אחר התפילה עשה קידוש, וחילק משקה שנתן לו כ"ק אד"ש קודם נסיעתו (אבל לא אמר שם בגלוי שזה המשקה מכ"ק אד"ש), וחזר בפניהם מאמר ושיחה. גם הרב ממוסקבה השתתף בקידוש ואמר 'לחיים'. ברוסטוב הי' על ה"אהל" של אדמו"ר (הרש"ב) נ"ע ועשה תמונות והביא והראה אותם לכ"ק אד"ש (אני ראיתי אותם).

כן נכנסו הת' מאיר שמחה חן והרב גרשון מענדל גרליק.

היחידות נסתיימה בשעה 2:40 בלילה ונסע הביתה בשעה 2:50.

יום ו' ז' אדר א':

כ"ק אד"ש נסע למקווה וחזר בערך בשעה 2:00 אחה"צ. לא נסע ל"אהל".

ש"ק פ' תרומה ח' אדר א':

בתפילת מוסף לא ניגנו 'הוא אלקינו'.
לתפילת מנחה לא עלה כ"ק אד"ש לתורה.
הלכתי לדבר בביהכ"נ בפלעטבוש עם הת' מיכאל אהרן זעליגסון.

יום א' ט' אדר א':

לפני מנחה קיבל החתן נחמן שפירא את הסידור מידו הק' של כ"ק אד"ש.

בערב קיבל כ"ק אד"ש ליחידות. אדמו"ר מבעלז צריך לבוא היום ליחידות בשעה 8:15.

בשעה 8:00 התחילו להגיע חסידי בעלז, והגיעו עוד ועוד, וגם הבחורים שלנו התחילו להתאסף. הרב מבעלז בא בשעה 8:17 (כמעט בדיוק בזמן). הפרוזדור של 770 התמלא עד אפס מקום ממש. היו דחיפות גדולות עד מאד. אני עמדתי על יד הדלת של המעלית, ובקושי הי' אפשר לנשום. הרב מבעלז לא הי' יכול לעבור ולהיכנס

ש"ק פ' משפטים א' אדר א' תשל"ג:

בתפילת מוסף לא ניגנו 'הוא אלקינו'.
היום לא התקיימה התוועדות.

בתפלת מנחה לא עלה כ"ק אד"ש לתורה - ?

יום א' ב' אדר א':

בערב קיבל כ"ק אד"ש ליחידות. היחידות הסתיימה בערך בשעה 2:00.

יום ב' ג' אדר א':

לקריאת התורה לא הגיע כ"ק אד"ש.

יום ג' ד' אדר א':

ירד שלג. לאחר 11:00 בלילה, לפני שכ"ק אד"ש הי' צריך לנסוע הביתה, הכינו הבחורים שביל מ-770 עד המכוננית. הם פיזרו מלח וניקו את השביל מהשלג. הת' חיטריק הלך לביתו של כ"ק אד"ש וגם שם עשה שביל.

בשעה 11:30 יצא הרב חודקוב מכ"ק אד"ש, וכעבור רגעים אחדים יצא כ"ק אד"ש ונסע הביתה (יחד עם הרב חודקוב).

על המדרגות הלך כ"ק אד"ש לאט-לאט.

יום ד' ה' אדר א':

לתפלת מנחה לא יצא כ"ק אד"ש.

יום ה' ו' אדר א':

לקריאת התורה לא הגיע כ"ק אד"ש. גם לתפלת מנחה לא יצא כ"ק אד"ש.

בערב קיבל כ"ק אד"ש ליחידות. נכנס הת' יצחק סירוטה (לחמש דקות), גם נכנס אברהם (מילאן) יאסאוויטש (לארבע וחצי דקות בערך) ואמר לו כ"ק אד"ש שיסע לבקר את העולים מרוסי' וידבר עמהם, כי כאשר נוסע אמריקאי או אנגלי - אין להם קירוב אצלו, אבל כאשר מדברים בשפתם זה מקרב וכו', וזה יהי' חלקו בהפצה. ויעשה קביעות עם חברים בישיבה או עם התלמידים, ושיהי' לו הצלחה בהפצת היהדות והפצת החסידות וכו'.

גם נכנס הרב דובער ליווי (הוא רב בבורו-פארק ונותן הכשרים OK), שחזר עכשיו מרוסי'. הוא התעכב אצל כ"ק

תשורה משמחת נישואין - י"ט שבט תשע"ב

שאינו רוצה לקבל כסף (הוא עובד כרואה-חשבון בועד של כפר חב"ד), והם רוצים שיעבודו אצלם כדבעי ויקבל כסף. ואמר עליו שהוא: בוכארסקי פאסטור. (ביקש שכ"ק אד"ש ימחל לו, אם לא יקראו (את ר' שמחה) בשם הראוי לו וכו'). וענה כ"ק אד"ש: "מחר אסע ל"אהל" ושם נדבר (там поговорим (разберемся) (?).

כ"ק אד"ש שאל אודות בריאותה של אשה אחת ונקב בשמה. אשה זו היתה חולה לפני כחצי שנה, ואז כתב ר' רפאל לכ"ק אד"ש על זה – אבל מאז לא כתב שוב עלי. וענה שב"ה מרגישה טוב, והיא עובדת בישיבה – עסקנית. וסיפר שלאחר שכתב לכ"ק אד"ש עלי היא התרפאה מיד.

כ"ק אד"ש תבע ממנו שיעבוד יותר, וענה שאין לו כוח, ואמר כ"ק אד"ש: "будешь здоровым" [=אתה תהי בריא! (?).

כן אמר לו כ"ק אד"ש עצות בעניני עבודת הכלל, איך לקבל כסף משני גברים בוכרים.

יום ג' יא אדר א':

לתפילת מנחה לא יצא כ"ק אד"ש.

יום ה' יג אדר א':

לקריאת התורה הגיע כ"ק אד"ש בשעה 10:10 (הביט על השעון כשנכנס).

כ"ק אד"ש נסע למקווה בשעה 10:35 וחזר בשעה 11:30 (חזרתי אז מארוחת בוקר כשהגיע כ"ק אד"ש, ופתחתי לו את הדלת).

אחר-כך נסע כ"ק אד"ש ל"אהל", וחזר בשעה 6:05.

יום א' טז אדר א':

בערב קיבל כ"ק אד"ש ליחידות, וגמר בשעה 20:15-2: בלילה.

יום ב' יז אדר א':

היום היתה הלוי' של אמם של האחים העכט. כ"ק אד"ש יצא להלוי'.

יום ג' יח אדר א':

קצת אחרי השעה 3:00 יצא כ"ק אד"ש (כרגיל) להלוי' של רב א', וחזר לאחרי כחמש דקות.

לתפילת מנחה לא יצא כ"ק אד"ש.

יום ה' כ' אדר א':

בערב קיבל כ"ק אד"ש ליחידות.

יום א' כג אדר א':

בערב קיבל כ"ק אד"ש ליחידות.

יום ב' כד אדר א':

לקריאת התורה לא יצא כ"ק אד"ש.

לחדר כ"ק אד"ש, ובקושי עשו שביל קטן עבורו, והצליח להיכנס רק כעבור 2-3 דקות. הדחיפות היו בעיקר מצד חסידי בעלז, שרצו כולם להיכנס לחדר כ"ק אד"ש, אבל רק 10 אנשים הורשו להיכנס עפ"י הרשימה שהוכנה מראש. בפועל, מצד הדחיפות לא נכנסו אפ' כל אלו שהיו ברשימה. ולאידך - נכנסו אנשים שלא היו ברשימה כלל. מצידנו נכנסו הרב חודקוב, הרב גרונר, הרב קליין והרב קרינסקי. כמדומני שכ"ק אד"ש עמד, ונתן לו הבעלזער יד וישב. הרב גרונר הוריד מעליו את המעיל וגם לבסוף הליש אותו עליו. בשעת היחידות עמדתי בג"ע התחתון על המדרגות המובילות לקומה שני'.

הרב מבעלז יצא מהחדר בשעה 8:55 בערך, וכשיצא, אמר לאחדים ממלווי שהיו צריכים להיכנס – גייט גיט שלום דעם רבי'ן, ונכנסו כמה אנשים. כשהרב פנה לצאת, ה' מוכרח לעמוד בפתח החדר כמה רגעים כי לא ה' אפשר לעבור כלל, בגלל הדחיפות הנוראות. צעקו "דער רב גייט", "מאכט א וועג, דער רב גייט" – ללא הועיל, עד שלבסוף עשו בשבילו שביל צר, ובקושי יצא (ארויסגעשטופט) החוצה. (בשעת הדחיפות הם צעקו: די ליובאוויטשע...). בינתיים, כשבפנים גמרו ליתן שלום ובחוף ממשיכים להידחף, אמר הרב גרונר פתאום (בעומדו עוד בחדר ק'): "דער רבי גייט ארויס" – ובין רגע נעשה מיד שביל רחב ועבר כ"ק אד"ש עד שניגש לפתח הראשי של 770 ועמד כמה רגעים, ובשעה שפנה להסתובב ולחזור לחדרו – שוב נעשה שביל רחב, עד שחסידי בעלז פשוט יצאו מכליהם (ארויס פון די כלים) מהתפעלות. ושמעתי איך שא' אומר לשני: "די בחורים – ווי סאלדאטן!". (הרגשתי אז בפשטות שבשביל זה יצא הרבי - צו ווייזען זיי דעם נס... (ש'עומדים צפופים ומשתחוים רווחים)...)). שמעתי שהבעלזער ה' כבר בפינת איסטערן פארקווי וקינגסטון אוועניו, ואמרו לו שאד"ש יצא ללוות אותו – והביט לאחוריו.

הרב לייבל גרונר ה' בשמחה וחזר מה שדיברו ביחידות – ואני רשמתי. הוא סיפר, שהבעלזער ישב בביטול ואמר בכל פעם הלשון: רבי, וכו'.

תיכף אח"כ המשיך כ"ק אד"ש לקבל ליחידות, וגמר בערך בשעה 3:00 בלילה.

יום ב' ל' אדר א':

לקריאת התורה לא הגיע כ"ק אד"ש.

לפני מנחה קיבל החתן משה ווייס (חתנו של יחזקאל בראד) את הסיידור מידו הק' של כ"ק אד"ש.

אתמול ה' ר' רפאל ח. ביחידות אצל כ"ק אד"ש. להלן קטעים מהיחידות (שמעתי מפי ה. א.):

ר' רפאל דיבר אודות הרב שמחה גורודצקי, ואמר

יום ג' כה אדר א':

בבוקר באתי לישיבה בשעה 7:30 והודיע לי הרב שלמה זרחי שנפטר הרב יעקב יהודה מאיעסקי, ושלח אותי ואת שלמה גלפרין ועוד בחור אמריקאי לנסוע להגיד שם תהלים. נסענו לבורו-פארק והיינו שם משעה 8:00 עד שעה 12:00. כשחזרנו (בשעה 12:40) הלכנו למקוה. הלוי עברה ע"י 770 לפני השעה 1:30 (כ"ק אד"ש הגיע ל-770 אחרי השעה 1:00). ה' קהל גדול, וגם ארבעה אוטובוסים (וגם מבית רבקה, היות והוא ה' שם המנהל). כ"ק אד"ש יצא ולווה כרגיל.

כשיצא כ"ק אד"ש למנחה, עמדתי בפרוזדור ולפני עמד בנו של ר' ירמ' ברנובר - הערץ דניאל, וכשעבר כ"ק אד"ש הביט עליו. אח"כ נתן צדקה לא' שביקש, והביט עליו עוד פעם (הבטה זו ה' כעין תמיהה ע"ז שהוא נמצא כאן או כיון שלא ראה אותו הרבה זמן - אינני יודע) ונכנס לביהכ"נ. וכשיצא אחרי התפילה לא הביט עליו.

יום ד' נו אדר א':

לתפילת מנחה לא יצא כ"ק אד"ש.

בשעה 6:45 לעת ערב יצא הרב ניסן מינדל מהיכל כ"ק אד"ש, ולאחר כמה דקות נכנס הרב גרונר, וכ"ק אד"ש יצא לתפילת מעריב בשעה 6:50, אבל הרב גרונר נשאר בחדרו הק', וכשחזר כ"ק אד"ש ממעריב (בשעה 7:00) יצא הרב גרונר. אחרי מעריב (בשעה 7:05) נכנס הרב שמחה עלבערג לכ"ק אד"ש, וישב שם עד שעה 8:45 בערך. (כ"ק אד"ש נעמד לפניו ונתן לו ידו הק').

בערב קרה מאורע נדיר, שעוד לא ה' מעולם.

בשעה 9:31-2 (תיכף בסיום הסדר חסידות - הזמן שמתפללים תפילת ערבית בימי הקיץ), נכנס כ"ק אד"ש פתאום ל'זאל' עם הגארטל והסידור, ניגש למקום שבו מתפלל תמיד, הביט על השעון, הניח הסידור על השולחן ותוך כדי הנחתו פתח אותו. לקח הגארטל והרים אותו כמו שרצה לחגור את עצמו, הביט על הבחורים (ע"י שולחנו ישבו הת' מנשה פרמן, אברהם גולדברג, חיים עזרא צפתמן, וכולם נשמטו מהשולחן בצד ארון הקודש). הת' בערל לוי' ניגש תיכף להעמוד, כולם נעמדו ולא ידעו מה לעשות. כ"ק אד"ש הביט על הבחורים כמו בפליאה (געוואונדערט זיך). כך עמד כשתי דקות, ואז קיפל הגארטל, נטל הסידור, הביט על השעון ויצא וחזר לחדרו. כחמש דקות עמדו כולם בהשתוממות ואח"כ הלכו למזכירות ה'ודיע להם מה שקרה וביקשו שיכנסו ר' לייבל גרונר לכ"ק אד"ש, אבל הוא לא הלך, אלא נכנס בזמנו - בערך אחר 10:00. אח"כ נכנס הרב חודקוב לכ"ק אד"ש. כ"ק אד"ש נסע הביתה בשעה 11:30, כרגיל, בלי שום דברים היוצאים הן הכלל.

יום ה' כז אדר א':

כ"ק אד"ש הגיע לקריאת התורה. בשעה שקראו ל'ראשון' הסתכל בחומש בחלק שקראו בפ' ויקהל, ובשעה שקראו ל'שני' הסתכל בפ' כי תשא פ' לא פסוקים ח-טו, וקודם שעלה לשלישי שוב פתח ב'ויקהל'.

בשעה 10:45 נסע כ"ק אד"ש למקוה, ולאחר חזרתו נסע ל'אהל'. בשעה 6:35 חזר מה'אהל', וכעבור שלש דקות נכנס למנחה. גמרו תפלת מנחה בשעה 6:45 (לא אמרו תחנון, כי ה' חתן).

כ"ק אד"ש נכנס למעריב בשעה 7:20 וגמרו בשעה 7:30. תיכף אחרי מעריב נכנס הרב בנימין גורודצקי לכ"ק אד"ש. בערך בשעה 9:30 נסע כ"ק אד"ש הביתה.

ש"ק פ' ויקהל פ' שקלים, מבה"ח וער"ח אד"ש:

ההתוועדות התחילה בשעה 1:30 ונגמרה בשעה 4:40. בשיחה הראשונה דיבר כ"ק אד"ש על פ' שקלים, והמשיך בזה בשיחה השני'. אחר-כך אמר מאמר כעין שיחה על הפסוק כי תשא את ראש בני' וכו'. בשיחה הרביעית (השיחה שלאחרי המאמר) שאל הקושיות על רש"י.

אח"כ ניגשו החתנים. כ"ק אד"ש קרא לר' רפאל חודידייטוב, נתן לו בקבוק י"ש וצוה לו שינגן, והוא ניגן "אתם שלום". כ"ק אד"ש קרא את בנו משיח (שנולדה לו בת בשבוע שעבר) ונתן לו ג"כ בקבוק י"ש. בסוף הניגון לא חזרו הרבה פעמים "אתם שלום".

בשיחה החמישית שאל כ"ק אד"ש הקושיות על הזהר, אחר-כך ביאר הקושיות על הרש"י, ואחרי זה דיבר בעניין מיהו יהודי (דיבר דברים קשים עד מאד). לאחר השיחה ניגנו נייעט נייעט ניקאווא, וחלק כ"ק אד"ש י"ש להרבה אנשים.

בין שיחה זו לשיחה שלאחרי' (או לאחר השיחה הששית) ערכו שבע ברכות.

בשיחה הששית ביאר כ"ק אד"ש הקושיות על הזהר ובסוף ביאר הקשר עם חדש אדר - מרבים בשמחה, ומשלוח מנות וכו'.

לאחר תפילת מנחה התחיל כ"ק אד"ש בעצמו לנגן נייעט נייעט ניקאווא, וכשהלך הביתה, בערך בשעה 5:00, ניגנו שוב ניגון הנ"ל.

בשעה 6:00 חזר כ"ק אד"ש ל770, ונכנס לתפלת ערבית בשעה 6:35. לאח"ז נסע הביתה.

בערב התקיימה 'חזרה' מההתוועדות.

יום א' ל' אדר א':

בערב קיבל כ"ק אד"ש ליחידות.

נכנסה קבוצה של 17 אנשים ונכנסו איתם הרב

תשורה משמחת נישואין - י"ט שבט תשע"ב

כ"ק אד"ש בא ל-770 בשעה 10:03 בבוקר (פתאום באמצע התפילה).

ש"ק פ' פקודי' אד"ש:

היום לא קראו בס"ת של משיח.
בתפילת מוסף לא ניגנו הוא אלקינו.
בתפילת מנחה לא עלה כ"ק אד"ש לתורה.

יום א' ז' אד"ש:

כ"ק אד"ש נסע ל"אהל" וחזר בשעה 6:30. מיד התפללו מנחה וגמרו מנחה בשעה 6:40. תפילת ערבית התפללו לערך בשעה 7:00 – כ"ק אד"ש יצא פתאום לתפילה (אפי' הרב גרונר לא נכנס אליו מקודם, כמו תמיד).

כ"ק אד"ש נסע הביתה בשעה 7:15.

בתפילת מנחה לא אמרו תחנון – כי ה' חתן.

היום ערכו מסיבת פורים בשביל היהודים מרוסי' באולם של קראון הייטס ישיבה. הייתי עסוק בזה כל היום.

יום ב' ח' אד"ש:

לקריאת התורה לא הגיע כ"ק אד"ש.

יום ד' י' אד"ש:

לפני מנחה קיבל החתן קרסיק את הסידור מידו הק' של כ"ק אד"ש.

יום ה' יא אד"ש – תענית אסתר מוקדם:

כ"ק אד"ש נכנס לסליחות. ניגנו הרבה פעמים 'רחמנא דעני', אבל 'אבינו מלכינו' ניגנו רק פ"א. בתפילת שחרית ברכו הרבה אורחים ברכת הגומל.

תפילת מנחה התפללו בביהכ"נ למטה. כ"ק אד"ש הגיע בשעה 2:08. (לפני מנחה – מחצית השקל. כ"ק אד"ש נותן בחדרו). כ"ק אד"ש עלה למפטיר. בקריאת ההפטורה עשה הפסק בין התיבות "כל שומר שבת" ל"מחללו". לא אמרו אבינו מלכינו – כי ה' חתן (וחיכו, כי לא ידעו מה לעשות, ושלחו לשאול אצל הרב יעקבסאן עד שכ"ק אד"ש הביט כך שהבינו... וכו'...). התפילה נגמרה בשעה 2:35.

תפילת מעריב התפללו בשעה 6:30 בערך, וגמרו בשעה 6:43. (כמדומני שאחרי התפילה נכנס ר' לייבל גרונר עם איזה דבר מאכל עבור כ"ק אד"ש).

בשעה 7:30 בא רב אלוף ממחוז המרכז בישראל – גאנדי, וגם שחקן – חיים (עם אשתו?), וישבו עד השעה 9:30, אח"כ לוו אותם בניגון ובריקוד ונשאו אותנו על הכתפיים ונתנו להם לחיים.

כ"ק אד"ש נסע הביתה בשעה 9:50.

ש"ק פ' ויקרא, פ' זכור, יג אד"ש:

מפטיר קראו בס"ת של משיח. בתפילת מוסף ניגנו

חודקוב, הרב גרונר, הרב קליין, הרב קרינסקי, הרב קונין (מלוס-אנג'לס) והרב שד"ב ליפסקר (ממיאמי). היו שם 2 שעות.

היחידות נגמרה בערך בשעה 3:00.

יום ב' א' אד"ש:

לקריאת התורה לא הגיע כ"ק אד"ש (עשו מנין מיוחד לקריאת התורה בין השעות 1:30-12:30).

לפני ב' או ג' שבועות שלח כ"ק אד"ש מכתב לר' זלמן גורארי' והי' בו הלשון: "פאר די לעצטע 22 יאר האב איך גארניט אויפגעטאן".

ביום ד' שעבר צלצל הרב חודקוב לר' שד"ב ליפסקר (שליח כ"ק אד"ש במיאמי, פלורידה), ומסר לו בשם כ"ק אד"ש, כי מחר צריך כ"ק אד"ש לנסוע ל"אהל", והוא לא יסע לפני שהגביר (שהי' כאן ביחידות אצל כ"ק אד"ש, והי' כתוב אודותו ב"אלגעמיינער זשורנאל" שנתן \$750,000 בשביל עניני כ"ק אד"ש וכו' ועד היום אין הוא מניח תפילין אף כי מסכים לכל עניני יהדות ועניני כ"ק אד"ש וכו') יניח תפילין. ואמר הרב חודקוב, שכ"ק אד"ש **רוצה** לנסוע, ובגלל זה צריך הוא (הר' ליפסקר) להשתדל שהגביר יניח תפילין, אבל שלא יהי' זה בשם כ"ק אד"ש. הרב ליפסקר השתדל ולא הצליח. וצלצל אליו הרב חודקוב כמה פעמים במשך היום, ולעת ערב כבר אמר הרב ליפסקר שהוא אינו רואה שיצליח בזה. ביום ה' (כ"ז אדר א') בבוקר – לערך בשעה 11:30, צלצל לו הרב חודקוב עוד פעם וענה לו שעדיין לא הצליח, ורק אחה"צ (בשעה 12:30 או 1:30 – אינני זוכר) מסר לו הרב ליפסקר שהגביר הניח תפילין. ואז נסע כ"ק אד"ש ל"אהל".

במשך השבוע שעבר הייתה ראש הממשלה גב' גולדה מאיר במיאמי (ובכל פעם כשהיא מגיעה, היא מתראה עם הגביר, והם מדברים ומתייעצים בחדר מיוחד בלי שומרים וכו' ואצלו זהו כבוד גדול, והוא נותן הרבה כסף, כמובן). כ"ק אד"ש מסר לרב ליפסקר שבפעם הזאת לא כדאי שהם יפגשו. הרב ליפסקר ה' עוד פה בניו-יורק (הוא ה' ביום ג' בהלוי' של גיסו – הר' מאיעסקי), וצלצל הרב ליפסקר לגביר, והסביר לו שלא כדאי לו להתראות הפעם עם גב' גולדה מאיר (כי עכשיו הוא נותן כסף לחב"ד ואינו כדאי ליתן לה וכו' ??) והגביר ענה שגם הוא סובר ככה, אבל מה הוא יכול לעשות, אם הוא לא יבוא אצלה – היא תבוא אליו. אמר לו הרב ליפסקר שיסע לכמה ימים לעיר אחרת, וענה שכך יעשה. ואכן כך עשה.

מספרים (איני יודע אם זה אמת) שגב' גולדה מאיר (היא נמצאת עכשיו בניו-יארק, ותהי' מן הסתם עד סוף השבוע), שלחה בקשה שכ"ק אד"ש יבוא אצלה.

יום ד' ג' אד"ש:

א"ע, ואמר לו כ"ק אד"ש באנגלית: היום אחרי הצהריים חיפשתי אותך.

בלילה התקיימה חזרה.

יום א' יד אד"ש – פורים:

תפלת שחרית התפללו בשעה 10:00 וגמרו בערך בשעה 11:30.

כ"ק אד"ש הגיע לבוש בטו"ת עם המגילה. עלה לתורה. בעת קריאת המגילה הביט כל הזמן במגילה. הכה את המן לא באופן כזה כמו אתמול בלילה.

כך את המגילה כמו אתמול. ולאחר התפילה יצא.

כשבא כ"ק אד"ש מביתו (לפני השעה 2:00) שרו את הניגון לפרק החדש של הרבי, "יפרח בימיו צדיק". כשפתח הדלת שלו, הסתובב אל הקהל ועמד כמה רגעים ורמז בידו שינגנו. כנראה שהוא קיבל הניגון.

אני נסעתי כל היום לחלק משלוח-מנות למשפחות שהגיעו מרוסי' וחזרתי לפני ההתוועדות. הספקתי ללכת למקווה, והגעתי להתוועדות – שהתחילה בשעה 9:00. ההתוועדות שודרה ע"י הרדיו **בפעם ראשונה**.

התוועדנו בינינו – כל הבחורים הרוסיים, ואח"כ הלכנו 770.

יום ב' טו אד"ש – שושן פורים:

תפילת מנחה התפללו בזמנו.

בערב קיבל כ"ק אד"ש ליחידות. נכנסו כמדומני רק האורחים.

יום ג' טז אד"ש:

לאחר שכ"ק אד"ש נכנס לביהכ"נ לתפילת ערבית, יצא הרב חודקוב קצת וחיפש מישהו (כנראה את הרב לייבל גרונר), ואני ניגשתי אליו (וגם יצחק חזן, וסלאווין), ואמר: מען דארף אויפפאסן די טיר [=צריכים להשגיח על הדלת] (כי המנעול של הדלת הי' שבור והדלת לא ננעל), ועניתי לו: גוט, גוט (או: יע, יע), והביט עלי כ"ק אד"ש.

כשיצא מהתפילה עמדו השליח הרב מענדל ליפסקר עם הגביר, ואמר להם כ"ק אד"ש (בערך בזה הלשון): איר פארט היינט [=אתם נוסעים היום]? זאל זיין [שיהיה] בשעה טובה ומוצלחת. איר זאלט האבן א כשר'ן פסח, און גיריט דארטן פון מיר [=שיהיה לכם פסח כשר, ותמסרו שם פריסת שלום ממני].

יום ד' יז אד"ש:

כ"ק אד"ש לא יצא לתפילת מנחה.

יום ה' יח אד"ש:

בעת תפילת מנחה, וכן בתפילת ערבית עמדי ע"י הדלת של הזאל להשגיח שלא יפתחו אותו (כי המנעול

'הוא אלקינו'. לתפילת מנחה לא עלה כ"ק אד"ש לתורה. ההתוועדות התחילה בשעה 1:30 עד לערך בשעה 4:30.

בתחילת ההתוועדות קידש כ"ק אד"ש על היין, וניגנו בך ה' חסיתי.

בשתי שיחות הראשונות דיבר כ"ק אד"ש בענין דפ' זכור. בשיחה השלישית דיבר בענין דערב פורים.

אח"ז צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה זכור את אשר עשה לך עמלק וגו'.

בשיחה החמישית (השיחה שלאחרי המאמר) שאל הקושיות על רש"י. בשיחה השישית שאל הקושיות על הזהר וביאר הקושיות על רש"י. ודיבר בענין מיהו יהודי וכו'.

בשיחה השביעית ביאר הקושיות על הזהר. יינה של תורה בפירש"י. והזהיר עוד הפעם בענין משלוח מנות ומתנות לאביונים.

לאחר תפילת מנחה לא התחיל כ"ק אד"ש לנגן שום ניגון. כ"ק אד"ש הלך הביתה לפני 5:00 ולוו אותו בניגון 'אבוא בגבורות'.

לתפלת מעריב מוצש"ק הגיע כ"ק אד"ש עם המגילה שלו. התפללו בביהכ"נ למטה. העמודים במגילה של כ"ק אד"ש אינם מתחילים בתיבות 'המלך' (כמדומני שמתחילים בווי"ן). וגם עשרת בני המן אינם בעמוד בפ"ע. במגילה 10 עמודים ובכל עמוד 42 שורות. המגילה גדולה (כמו ס"ת) מונחת בקופסה של כסף. כ"ק אד"ש מכפילה 3 פעמים (3-4-3).

כ"ק אד"ש קורא את המגילה עם הטעמים אחרי החזן. את הפסוקים שאומרים אותם כל הקהל בקול **לא** חוזר כ"ק אד"ש עליהם עוד פעם. כ"ק אד"ש מכה עם רגליו בהרבה 'המן', ולא רק ב"המן בן המדתא" וכדו', אבל גם לא בכלום. הי' חילוק בהכאת המן בין אלה שהכה בלילה לאלה שהכה ביום – בלילה הכה הרבה יותר. כ"ק אד"ש מכין מקודם את הרגל שבו הוא יכה – פעמים בימין פעמים בשמאל, ובאופנים שונים, אבל ביום לא הי' כמו שהי' בלילה. (בין הפרקים א' לב' ובין ב' לג' הרים כ"ק אד"ש את עיניו הק' מעל המגילה, משא"כ לאחר זה, כל זמן הקריאה, הביט רק במגילה).

לאחר קריאת המגילה – כרכה (בתחילה בצורת חרוט - בצד אחד קצר ובצד השני רחב), ואח"כ תיקנו והניחו בקופסא.

אח"כ אמר שושנת יעקב. לאחר כל תפילת ערבית עשו הבדלה, וכ"ק אד"ש יצא מביהכ"נ. לפני יציאתו פנה לא' שעמד מאחוריו והוא בא מאפריקה ורצה לאבד

(נשבר).

הרב שלמה זרחי בא אצלינו להתועד, והתועדנו כמה שעות (כי לא הרגיש טוב), לווינו אותו הביתה והמשכנו להתועד.

יום ועש"ק יט אד"ש:

רקדו בע"ש אחר הסדר עם הניגון החדש "יפרח בימי צדיק"...

ש"ק פ' צו, פ' פרה, כ' אד"ש:

בתפילת מוסף ניגנו 'הוא אלקינו'. היום התקיימה התועדות.

בתחילת ההתועדות ניגנו 'בך ה' חסיתי'. בשתי השיחות הראשונות דיבר כ"ק אד"ש בענין פ' פרה. בשיחה השלישית דיבר כ"ק אד"ש בהמשך לחג פורים. אח"כ אמר מאמר כעין שיחה עה"פ וידבר ה' וגו' זאת חוקת התורה וגו'. ואחרי המאמר, בשעה שניגנו, נגשו החתנים עם בקבוקי משקה.

בשיחה החמישית (השיחה שלאחרי המאמר) שאל כ"ק אד"ש הקושיות על רש"י. בשיחה השישית שאל הקושיות על הזהר, וביאר הקושיות על רש"י. בשיחה השביעית ביאר הקושיות על הזהר (המעשה עם הרוח סערה), וביאר הקושיות על רש"י. כן דיבר על הקשר של פורים עם ל"ג בעומר. אחרי שיחה זו חילק משקה להרב בוטמן, הרב ליברוב והרב מחפון.

בשיחה השמינית ביאר ה"יינה של תורה" בפירש"י. אחרי השיחה שאל מי יסע לא"י לפני פסח, ניגש הרב ליס, ונתן לו כ"ק אד"ש משקה.

אמר ברכה אחרונה, נטל ידיו הק' למנחה, וכשעמד מכסאו התחיל בעצמו לנגן "הנה מה טוב ומה נעים". כ"ק אד"ש לא עלה לקריאת התורה. לקריאת לוי עלה החתן שוסטרמן, כי גם בבוקר קראו חתן ולוי. לאחר מנחה לא התחיל לנגן שום ניגון, וניגנו כולם ניגון הנ"ל, וגם לוו אותו הביתה בניגון הנ"ל (ניגנו קצת כי כ"ק אד"ש לא רמז בידו שינגנו).

ההתועדות נגמרה בשעה 5:10, והלך כ"ק אד"ש הביתה בשעה 5:30.

תפילת מעריב התפללו בשעה 5:03-7:03. כ"ק אד"ש נסע הביתה בערך קצת אחר השעה 8:00.

בזאל רקדו עם הניגון החדש "יפרח בימי צדיק"... בלילה התקיימה חזרה.

יום א' כא אד"ש:

מנחה התפללו בביהכ"נ למטה כי באו הרבה צעירים. תפילת ערבית התפללו בשעה 7:00.

יום ב' כב אד"ש:

לקריאת התורה לא הגיע כ"ק אד"ש. לפני ערבית ישב אצל כ"ק אד"ש הרב ניסן מינדל. ראיתי איך שהרב לייבל גרונר חיכה הרבה זמן עד שכ"ק אד"ש פתח לו את הדלת להכנס.

היום שמעתי כמה סיפורים מיי"א. וברצוני לרשם. לפני כמה שנים (אולי ג' שנים), בשמחת תורה, הלך ר' מיכאל טייטלבוים מפלעטבוש ל-770 להתועדות. הוא ה' קצת שיכור, וראה ברחוב יהודי א' (איני יודע אם שומר תומ"צ או לא) ולקח אותו להפארבריינגען. הוא לא רצה, אבל ר' מיכאל לא עזב אותו, והבטיח שילווח אותו חזרה וכו', ולאחר כמה הפצרות הסכים ללכת. בעת ההתועדות ישב ע"י ר' מאיר איטקין. אחר שיחה הראשונה רמז כ"ק אד"ש ליהודי שיגיד לחיים, אבל אצל היהודי ההוא הי' איזה מחלה שבגלל זה אסור לו לשתות יין או משקה, ועבורו זוהי סכנת נפשות ממש. אבל ר' מאיר מזג לו כוס קטן והכריח אותו שיגיד לחיים (והיהודי טען שכ"ק אד"ש אינו יודע שיש אצלו המחלה ומפני זה הוא אומר לו שיגיד לחיים, וענה לו ר' מאיר... - הרבי לא יודע?! (גם ר' מאיר הי' קצת שיכור), והוא אמר לחיים. ורמז לו כ"ק אד"ש שיגיד על כוס גדול, והוא לא רצה וכו' (ורצה כבר לרוץ מההתועדות...) ור' מאיר הכריח אותו ואמר לחיים. לאחר שיחה השני' רמז לו עוד פעם וכו', ור' מאיר מזג לו כוס יי"ש וכו' ואמר. אחר שיחה השלישית חזר הדבר, ולאחר בקשת היהודי שלכל הפחות ימזוג לו יין (ולא יי"ש) וכו' ואמר לחיים. לאחר ההתועדות לווה אותו ר' מיכאל הביתה. והמחלה הסתלקה ממנו לגמרי. ועד היום הזה הוא מודה לר' מיכאל על כך שלקח אותו אז להתועדות...

יום ד' כד אד"ש:

אחר תפלת ערבית קרא כ"ק אד"ש להרב חודקוב. אח"כ יצא הרב חודקוב ונכנס שוב, ולאח"ז (בשעה 7:30) נסע כ"ק אד"ש פתאום הביתה. וכעבור שעה קלה (עוד לפני 8:00) חזר ל-770.

יום ה' כה אד"ש:

כ"ק אד"ש הגיע לקריאת התורה (אני לא הייתי אז, כי הייתי באפיית מצות - מ-7:45 (8:15) עד 12:00, אח"כ התפללתי.

כ"ק אד"ש נסע ל"אהל" בשעה 1:55 וחזר בשעה 6:55. תפלת מנחה התפללו בשעה 6:58, וגמרו בשעה 7:06. תפילת ערבית התפללו בשעה 7:42 עד השעה 7:51.

כ"ק אד"ש נסע הביתה.

הלכתי לקבל המצות - נתנו לכ"א 4 פונט ובתוכם 2 מצות מתנור ראשון.

מכתבים מ"בית חיינו" חודשי שבט-אדר תשל"ה

נכתבו על ידי אבי הכלה, הרה"ח ר' משה חיים לוי, למשפחתו באה"ק

(התאריכים הם תאריכי המכתבים)

(איך לייג אייך דא אריין אפאר אזוינע קארטלאך). האבן אנגעהויבן אנקומען הזמנות. מיר האבן ארגאנאזירט יעדן טאג צו עטליכע מאשינעס מיט עטליכע בחורים, וועלכע זיינען ארויסגעפארן אין פארשידענע געגנטן פון ניו-יארק און פארנאנדערגעפירט זיי לייכטער. אויך האט מען פאראיינס פארבראכט מיט די משפחות וכו' וכו'.

אזוי ווי מען האט דא פארנאנדערגעטיילט צווישן די חברה פון מוסד F.R.E.E. די אחריות אויף פארשידענע ענינים, און מיר האט מען איינגעטיילט די אחריות אויף ליטעראטור און מבצעים – האב איך געמוזט מסדר זיין די אדרעסן, די קבוצות מיט די מאשינעס וכו' – און אליין בין איך דאך אויך געפארן – האב איך ממש ניט געהאט קיין צייט צו שרייבן אייך א בריוו.

ובפרט נאך דעם פארבריינגען פון יו"ד שבט – בשעת אד"ש האט אזוי שטארק גערעדט וועגן די מבצעים בכלל און וועגן די טאנקיסטן בפרט (אז זיי זיינען די, וועלכע וועלן די ערשטע מקבל זיין פני מ"צ), און האט זיי געגעבן די דולר'ן בכדי פארנאנדערצוטיילן צווישן דעם עולם – איך האב אויך באקומען צוויי מאל (אלע זיינען דורכגעגינגען צוויי מאל און עטליכע בחורים אפילו דריי מאל) – יעדערן צו 2 דולר'ן – איינעם פאר זיך און איינעם ווי א שליח פון אד"ש אויף צדקה – איז דער שטורעם געווארן און עס וועט נאך זיין בעז"ה נאך גרעסער.

אויך בנוגע צו ליטעראטור – איז איצטער ווילן מיר זיך נעמען דרוקן א בראשור וועגן פורים. אויך האף איך אז די וואך וועלן מיר קריגן שוין די געלט און קענען באשטעלן אין "גאולים" די נויטיקע ספרים.

אויף מיטוואך יו"ד שבט איז אנגעקומען זייער א גרויסער עולם – פון פארשידענע ערטער, שלוחים (מיט זייערע גבירים), געסט, בפרט פון מאנטריאל וכו'. צום פארבריינגען איז די שול געווען געפאקט – די פארבריינגען האט זיך אויך טראנסליטירט אויף ראדיא און אויך אויף דער לאקאלע טעלעוויזיע – צו די ווייבער-

מוצש"ק בשלח – שבת שירה, י"ג שבט ה'תשל"ה.
ברוקלין, נ.י.

נאך שבת מברכים, בשעת אד"ש האט שטארק מדגיש געווען, אז מען זאל ניט פטר'ן קיין געלט אויף צו דרוקן מודעות אין די צייטונגען מיט באגריסונג לכבוד כ"ה שנה – נאר די בעסטע מתנה פאר עם איז, מען זאל מוסיף זיין אין די מבצעים – האט צא"ח דא געמאכט ווינטערדיקע טאנק'ען (לכתחילה 8 און שפעטער 10 מאשינעס). עס זיינען זייער שיינע מאשינעס (אפילו בחיצוניות) – דאס איז א מין "הייזער אויף רעדער" – מיט טישן, מיט בענק, מיט א בעט, מיט גאז וכדו' – און מיט אזוינע מאשינעס פארט מען ארום איינעמען ניו-יארק.

פאראכטאגן שבת איז קיין התוועדות ניט געווען. עס איז געווען דאכט זיך זונאיק – בשעת אד"ש האט זיך אומגעקערט אויף 770 פון שטוב (פארנאכט) איז אנגעקומען א טאנק פון די מבצעים – האבן די טאנקיסטן אנגעהויבן זינגען א ניגון און טאנצן – האט אד"ש שטארק געמאכט מיט דער האנט עטליכע מאל (מען זאגט אז אד"ש האט געפרעגט בא דעם נהג: דאס קומען זיי ערשט פון די מבצעים? – עס איז דאך שוין שפעט צו לייגן תפילין! – הל' אינו מדויק).

און מאנטיק, בשעת אד"ש איז געווען אינדערפרי צו קרה"ת (אזייער 10 אינדערפרי) – זיינען אלע טאנק'ען געשטאנען גרייט אויף אפצופארן, און בשעת אד"ש איז צוגעפארן – האבן זיי מיט ניגונים אנגעהויבן אפפארן – האט אד"ש שטארק געמאכט מיט דער האנט – אלע האבן אנגעהויבן זינגען – אזוי איז געווען עטליכע מאל ביז ער איז אריין אין 770.

נאך די אלע מעשיות, האבן מיר, ד. ה. די רוסישע, אנגעהויבן שטורעמען.

נאך פריער האבן מיר פארנאנדערגעשיקט ארום 450 בראשורעס צו רוסישע משפחות – צוגעלייגט צו יעדערע א קארטל-הזמנה פאר די וואס ווילן באקומען לייכטער

שול און אין ספרי' פון אד"ש - וואו עס זיינען געזעסן געוויסע "גרויסע" מענטשן. (דאנערשטיק, אין די נייעס פון טעלעוויזיע האט מען געוויזן אונזערע טאנק'ען, דעם פארבריינגען און אויך דערציילט אביסל וועגן ליובאוויטש - איך בין פונקט געפארן מיט די לייכטער, און זייענדיק בא איין משפחה האב איך עס געזען בא זיי אין טעלעוויזיע - עס איז געווען זייער שיין צו זען דאס אלץ אין טעלעוויזיע). עס זיינען געווען אסאך פוטוגראפן און אויך פון קינא. א האלבער באנק פון הינטער אד"ש איז באזעצט מיט מענטשן אן בערד - מען זעט גלייך אז דאס זיינען חשוב'ע געסט...

8:55 - ווארטנדיק איידער אד"ש גייט אריין - הויבט אן דער עולם צו זינגען נאפאלעאן'ס מארש...

9:00 - איבער דער גרויסן געפאקטן זאל פליט דורך א "שא" - און דער גאנצער זיצנדיקער טייל פון זאל הויבט זיך גלייך אויף... פון דער זייטיקער טיר גייט אריין מיט גיכע טריט כ"ק אד"ש - באגלייט מיט הרב חודוקוב, גייט אויף גיך צו צו זיין כסא קדשו און זעצט זיך אוועק, דער גאנצער עולם זעצט זיך אויך... עס איז א מורא'דיקער ציור... (נוסף גם **כמות** האנשים). א פאר רגעס איז שטיל, און אד"ש הויבט אן די ערשטע שיחה... שלום, אף הוא בחיים, טופח על מנת להטפוח להאיר העולם, ואתם הדבקים. דער שיחה האט געדויערט 16 מינוט, און דערנאך האט מען געזונגען "אימתי קאתי מר". 9:25 האט דער רבי אנגעהויבן די צווייטע שיחה. דער רבי האט גערעדט וועגן ענין ה נשיאות (על הגוף, משפחה, עיר - שליחות אויפטאן). אויסניצן יעדע רגע - לא ברא לבטלה. ם.

נאך דער צווייטער שיחה הויבן אן צוגיין צום רבי'ן די "חשובע" אורחים - עס זיינען דא א ספיציעלער שליח פון פרעזידענט פארד (מען דערציילט אז באסיפת הממשלה האט מען אויפגעהויבן די שאלה בהענין, אז דעם ליובאוויטשער רבי'ן ווערט 25 שנה לנשיאותו - ווי זאל מען עס אפצייכענען, און עס איז באשלאסן געווארן צו שיקן אויף דער התועדות א ספיציעלן שליח מיט א באגריסונג. דאכט זיך אז דער זעלבער שליח איז שוין אמאל געווען בא אד"ש ווי א שליח פון ניקסאן, א שליח פון גאווערנער פון שטאט ניו-יארק, דער מער (מעייאר) פון שטאט ניו-יארק אברהם בים (א איד), שלוחים פון פארשידענע שטאטן, סטייטגאט (ער איז דאכטזיך אן אסעמבלימען פון ניו-יארק, ויש אומרים אז ער איז דער בעל הבית פון ברוקלין - איך ווייס ניט גענוי), און נאך פארשידענע אורחים, יעדער טראגט צו א פאפיר מיט א באגריסונג, די שלוחים טראגן צו מתנות פון זייערע

פעולות - קונין פון לאס-אנדזשעלעס האט ווידער געבראכט א שליסל פון א נייעם "בית חב"ד" וואס ער האט געעפנט אין א שטעטל אין קאליפארניא וכו' וכו' - צוויי פעק מיט אזעטיקע מתנות האבן זיך אויפגעהויבן אויפן טיש פון אד"ש... אלע גייען צו צו אד"ש און שטרעקן אויס די האנט - אד"ש רעדט מיט יעדערן, נעמט די מתנה, פרעגט אפאר שאלות און רעדט... עס איז אויך דא דער שרייבער הערמאן וואוק. עס געדוירט א משך זמן. אין די צייט האט מען געזונגען אסאך פרייליכע ניגונים, לדוגמא יפרח בימיו, כלה שארי וכדו'. און גלייך נאכדעם הויבט אן (בטעה 10:15) אד"ש די דריטע שיחה מיט א הוכרת תודה צו ממשלת ארה"ב וואו ער דערמאנט דריי ענינים - דעם העלפן אין דעם באפרייען פון דעם פריערדיקן רבי'ן פון תפיסה, דעם העלפן ביים אנקומען אין ארה"ב וכו' וואס פון דעם קומען ארויס 3 הוראות - בנוגע צו דער קאנסטיטוציע פון ארה"ב האט אד"ש אפן געזאגט אז די ממשלה מוז שטיצן די מוסדות ועניני הדת (ישיבות וכו'), בנוגע צו העלפן אידן ארויסגיין פון רוסלאנד, אבער עס מוז זיין אן א רעש (שזהו פעם הראשון מה שאד"ש יוצא בגלוי עם כרוז כזה - שממשלת ארה"ב צריכה לעזור ליציאת היהודים מבריה"מ), און דריטנס בנוגע צו העלפן ארץ ישראל, אויך אין נשק (וואס דער פשט פון נשק איז ניט אז ס'דארף זיין א מלחמה, נאר דאס גופא אז בא אידן איז דא נשק וועט אפהאלטן דעם שונא צו ארויסגיין מלחמה האלטן). אויך א הכרת תודה להנהלת העיר ניו-יארק - אבער עס איז אלץ געווען ארויסגעטראגן אין אותיות בנוגע צום פריערדיקן רבי'ן - בעל ההילולא.

בין כל השיחות זיינען צום רבי'ן צוגעגינגען אסאך אורחים. אויך (כדרכו בכל פעם) הרב שמחה עלבערג. נאכדעם האט דער רבי שטארק געפאטשט מיט די הענט. דער רבי האט אויך גערעדט וועגן מבצע נש"ק בתוך שאר המבצעים. סיום על מס' סנהדרין, מאמר ד"ה באתי לגני (מיוסד על פרק ה' דמאמר של בעל ההילולא) פאר 35 מינוט, ניגון בך ה' חסיתי, שיחה ע"ד חת"ת ומגבית כ"ה לחי, שיחה ע"ד מיהו יהודי ומבצעים... למשך חצי שעה, חלוקת הדולרים, ניגון הכנה, ניגון אדה"ז (בבא רביעית פ"א), נייע זשוריצ, שיחה קצרה, והתחיל לנגן ופרצת, עמד על מקומו ורקד ומחה כפיים **חזק מאד**, ברכה אחרונה, ובטעה 3:35 לילה (לפנות בוקר) עמד, התחיל שוב לנגן ופרצת ויצא מביהכ"נ.

היינט, שבת, האט זיך די התועדות אנגעהויבן כרגיל 1:30 און האט זיך געענדיקט 5:25, מנחה האט מען געענדיקט 5:40 - פארשטייט זיך אז עס איז שוין געווען שפעט צו גיין עסן סעודת שבת און 5:52 האט מען

צוגערופן הרב חודוקוב'ן – און עפעס עם געזאגט – וועגן פירות – האט מען גלייך אוועקגעלייגט אויפן טיש א פּעקעלע מיט געטריקנטע פירות, און אד"ש האט אנגעהויבן (בלי הקדמת ניגון) א מאמר כעין שיחה ד"ה ארבעה ראשי שנים הם וכו'. דערנאך האט מען געזונגען די נייע ניגון "פרח בימיו", און אד"ש האט טועם געווען פון די מזונות, פון די וויין, און פון די פירות.

די צווייטע שיחה האט זיך אנגעהויבן בשעה 7:37 וועגן ט"ו בשבט און האט געדויערט 12 מינוט. דערנאך האט מען געזונגען דעם ניגון ופרצת. די דריטע שיחה האט זיך אנגעהויבן 7:56 וועגן פרשת יתרו, משה, ואתה תחזה, און האט געדויערט 24 מינוט. דערנאך האט מען געזונגען א ניגון שמחה פאר 5 מינוט.

די לעצטע שיחה (די פערטע – עם המאמר בכלל) – איז געווען א שיחה מבהילה! איך האב ממש ניט קיין ווערטער אויף איבערצוגעבן דאס... דאס איז אלץ בהמשך צו דער כתבה וועלכע איז געווען אין "פארווערטס" – ווי כ'האב אייך פריער געשריבן. מען זעט ווי דעם רבי'ן קאסט עס ממש געזונט... ווייזט אויס אז דער ענין איז אסאך מער טיפער, איידער מען קען עס זען אויבן אויף – לויט די אותיות וואס אד"ש זאגט ארויס... און דער עיקר – טאמער ח"ו עס וועט אנרירן אין די מבצעים – אז איין איד ח"ו וועט ניט וועלן לייגן קיין תפלין... אזוינע אותיות... – מיט דעם רבי'ן דעם שווער – מיט דעם רבי'ן נ"ע, מיט דעם אלטן רבי'ן, מיט דעם בעל שם טוב, מיט אחי' השילוני, מיט אליהו הנביא, מיט משה רבינו, מיט עצמות ומהות... **איך** גיי מיט, מיט יעדן טאנקיסט...

און האט ווייטער געגעבן מחלק זיין דולר'ן פאר די וועלכע האבן יו"ד שבט ניט באקומען (דיבר שיחה קצרה ע"ז בשעה 8:53). אד"ש האט מחלק געווען פאר 11 מינוט. ובסיום געהייסן זינגען דעם רבי'ן מהר"ש'ס ניגון, ניגון אדה"ז (בבא רביעית פ"א), ניע זשוריצי, אני מאמין (בשעה 9:15), אמר ברכה אחרונה והזכיר שיאמרו, ובסוף התחיל בעצמו ופרצת, ויצא מביהכ"נ בשעה 9:18 און האט שטארק געמאכט מיט די הענט ביציאתו.

יא, נאך דעם מאמר האט אד"ש טועם געווען מזונות, יין און די פירות – און וואס ס'איז געבליבן פון די פירות האט ער געשיקט פאר רש"ג'ן און די איבעריקע צוטיילן צווישן די זקנים.

.....

ב"ה מוצש"ק פ' יתרו כ' שבט ה'תשל"ה. ברוקלין, ניו-יארק.
א גוטע וואך!

געדאוונט מעריב (אויבן אין זאל), און נאך הבדלה זיינען מיר ערשט געגיינגען עסן. (איך האף אז כ'וועל אייך צושיקן א הנחה פון די שיחות). די ערשטע שיחה איז געווען וועגן שבת פ' בשלח, שבת שירה. די צווייטע שיחה איז געווען וועגן דעם שינוי פון היי-יאריקע קביעות, ב"ג שבט (די יארצייט פון אמו נ"ע), און וועגן "חנוך לנער" און אויף די צוואות. דערנאך האט דער רבי געהייסן ר' דובאו פון ענגלאנד צו זינגען א ניגון. דערנאך האט אד"ש גערעדט אויפ'ן סיום פון מס' סנהדרין. דערנאך איז געווען א מאמר כעין שיחה ד"ה היושבת בגנים. דערנאך זיינען צוגעגיינגען די חתנים מיט די בוטלאך, און אד"ש האט אויך געטיילט משקה צו די אורחים. די לעצטע שיחה האט אד"ש געפרעגט די קשיות אויף רש"י און אויפ'ן זהר, און בהמשך לזה איז געווען א פייערדיקע שיחה מיט מאדנע לשונות... בקשר לזה (וואס אד"ש האט שוין גערעדט וועגן עם בההתועדות דיו"ד שבט שהדפיס בעיתון נגד הטאנקים) וואס אין נעכטיקע צייטונג ("פארווערטס") איז געווען געדרוקט א כתבה "טערראר און כוליאניזם אין דער אידישער גאס" – כתבה נגד ליובאוויטש... – עס איז געווען מורא'דיק צו הערן ווי אד"ש האט זיך געשטעלט קעגן דעם מיט דער מחאה (די גאנצע שול האט געהערט מיט פארכאפטע אטעמס). (אויב איך וועל קריגן די צייטונג – וועל איך אייך איה"ה צושיקן א קאפיע). אפשר בסיום פון דעם בריוו וועל איך פרוואוון בלי"נ איבערגעבן נקודות פון דער שיחה. נאך מנחה האט אד"ש אנגעהויבן אליין זינגען ופרצת.

...

איך בין זייער צופרידן וואס דו, לאה, טוסט אזוי פיל אין מבצע הדלקת הנרות – בזכות זה וועסטו אויך זיין צווישן די ערשטע טאנקיסטקעס וועלכע וועלן מקבל זיין פני מ"צ.

...

א גוטע נאכט און א גוטע וואך.

התועדות ט"ו בשבט יום ב' תשל"ה

ב"ה יום ב' (אור ליום ג') ט"ו בשבט ה'תשל"ה

א סאך נייעס.

מיט עטליכע שעה צוריק האט זיך געענדיקט די התועדות (נאך בייטאג, צי אינדערפרי, האט מען שוין געוואוסט אז עס וועט זיין א פארבריינגען). עס האט זיך אנגעהויבן 7:09 אזיגער אווענט. (זיכער וועט איר הערן א טייפ איה"ה – איך רעכן אז דער שידור איז געווען נאר אין כפר חב"ד).

אריינגיענדיק אין שול און זעצנדיק זיך אויפן ארט – האט אד"ש גלייך ארויסגענומען די טיכעלע... האט

בשעת ר' ניסן איז געווען אויף יחידות בא אד"ש – האט אד"ש שטארק גערעדט (און האט, דאכט זיך, געבעטן מפרסם זיין) וועגן תפלה בצבור. בין הדברים איז געווען אזא לשון בערך, אז וויבאלד א איד קען א גאנץ יאר האלטן בא דער מעלה פון עשרת ימי תשובה – פארוואס ניצט ער עס ניט אויס. (קיין שום קטע פון די יחידות האב איך ניט געזען). נאך די יחידות האט ער פארבראכט אין 770 מיט די בחורים – וואו ער האט דערציילט וועגן די יחידות און האט בכלל שטארק פארבראכט. ביז שפעט אין דער נאכט.

בנוגע די מז"ט'ס צו שנת כ"ה – האב איך שוין אייך געשריבן אין פריערדיקן בריוו – אז אד"ש אין דעם פארברענגען שבת מברכים האט געבעטן מען זאל ניט דרוקן קיין מז"ט'ס (כאלו פארשפארן די געלט - ?) און בעסער מוסיף זיין אין די מבצעים – וואס דאס איז די גרעסטע מתנה. ווייזט אויס אז עס איז געווען בזה אויך פנימיות'דיקע טעמים.

יעצט וועל איך בעשרייבן וועגן דעם געראנגל וועלכער איז פארגעקומען דא די לעצטע צייט (בקיצור עכ"פ). (עס איז בלי אחריות – און מער ניט ווי עפ"י שמועות). (איך שרייב עס דערפאר, מען זאל בעסער פארשטיין וועגן וואס אד"ש האט שטארק גערעדט אין די לעצטע 2 התועדויות).

נאכדעם ווי ד"ר רפאל, זייענדיק דא אין אמעריקא האט געזאגט אזוינע שארפע ווערטער אויף אד"ש און אויף דעם חפץ חיים ע"ה – האט מען דא געקליבן אונטערשריפטן אויף א אפענע מחאה קעגן עס, וועלכע מען האט געדרוקט אין "אלגעמיינער זשורנאל". דער "ועד רבני ליובאוויטש" האט זיך צונויפגעקליבן אויף א אסיפה און האט מחליט געווען אויף ארויסגעבן א מחאה – אבער ניט אונטערגעשריבן די נעמען פון די רבנים. איז אין וועלט געווארן א טומל, אז זיי האבן עס געמאכט בהכרח – אדער מען האט עס געדרוקט אינגאנצן אן זייער וויסן וכדו'. האט מען גענומען אין קומענדיקן נומער, און מען האט גלייך אפגעדרוקט – אז אין דער פריערדיקער מחאה איז ארויסגעפאלן פון דרוק די רשימה פון די נעמען – און מען האט קלאר ארויסגעשטעלט די נעמען פון די רבנים. איז דער טומל געווארן נאך גרעסער. איז אין קומענדיקן נומער ארויס הרב ד.ר. (פון די זקני אנ"ש ורבני ליובאוויטש) מיט א בריוו, אז פארוואס מען לאזט ארויס א שם רע – ער איז געוואקסן און געהאדעוועט אין ליובאוויטש, און איז פאלקאם מסכים מיט דעם קאמפף פון אד"ש וכו'. זיין איידים – איז הרב א.ב.ש. (דרך אגב איז ער דער זיבעטער דור (א אייניקל) פון אביגדור – דער מסור אויף דעם אלטן רבין, אד"ש האט געזאגט בהתועדות, אז ש. איז שלא

בא מיר קיין ספעציעלע נייעס ניטא. די וואך געטאן אביסל אין די מבצעים – ובפרט אין מבצע הדלקת הנרות, און אויך געגרייט אביסל חומר פאר דער בראשור וועגן פורים.

היינט קיין התועדות איז ניט געווען. יעצט וויל איך משלים זיין מיין חוב און ענטפערן אויף די לעצטע צוויי בריוו פון טאטן יחי'.

בהנוגע וואס דו פרעגסט וועגן דעם רושם וואס האט געמאכט די שארפע שיחה פון אד"ש וועגן קאכן זיך אין חסידות – דעם זעלבן רושם וואס עס מאכן אלע שיחות פון אד"ש - בשעת ער רעדט שארף אויס וועגן פארשידענע ענינים – מען הערט אויס, מען גייט אוועק און מען פארגעסט – מען דערמאנט זיך אמאל אז אד"ש האט אמאל שטארק גערעדט וועגן דעם... דאס איז בכללות...

בנוגע וואס דו פרעגסט פרטים וועגן די מאמרים וכו' וועל איך דיר שרייבן ווי איך האב פארשטאנען די שיחה הערנדיק זי פון אד"ש.

אד"ש האט זיך געקלאגט אויף דעם ניט קאכן זיך אין חסידות, אז במשך די 25 שנות הנשיאות זאגנדיק מאמרי חסידות און זעענדיק ווי מען קאכט זיך ניט אין זיי – האט ער פרובירט זאגן פארשידענע מאמרים – פון די פריערדיקע רביים וכו'... (**בפשטות** הם המאמרים שיצאו לאור **בדפוס** בקונטרסים מיוחדים [הרבה מהם נמצאים אצלנו], שבהקדמה כתוב, שהמאמר הוא של כ"ק אדמו"ר... נ"ע וכ"ק אד"ש אמר אותו בשנה זו (שנת הוצאת הקונטרס), לפעמים בהוספת ההתחלה והסיום של המאמר)... און סיי ווי קאכט מען זיך ניט אין דעם... האט פרובירט זאגן מאמרים און מוסיף זיין נקודות וכו' – און ערשט קאכט מען זיך ניט... וכו'.

ווי מען קען עס זען לויט די הקדמות פון מערכת "אוצר החסידים" צו די באזונדערע איינצעלנע קונטרסים של המאמרים פון אלע פריערדיקע רביים וועלכע זיינען ארויס לאור בהוצאת "קה"ת", אז **רוב** פון די מאמרים האט זיי געזאגט אד"ש (לפעמים בשינוי נוסח או בהוספת התחלה וסיום המאמר) און לאחר זה געהייסן אפדרוקן די מאמרים.

עס טרעפט אויך זייער זעלטן, אז אין דער שיחה הקרובה להמאמר (שלאחרי המאמר), אומר אד"ש, שהמאמר הוא מאדמו"ר... נ"ע.

כל זה הוא **בפשטות הענינים**, אבל בפנימיות הענינים איז אלץ מעגלעך (ווי דו שרייבסט).

דער מאמר פון ש"פ וישב ד"ה ובגפן שלשה שריגים איז א מאמר פון אדה"ז שנת תקס"ב.

למשך 4 דקות) נענע אד"ש חזק עם ראשו הק'. אח"ז דיבר אד"ש בנוגע לנשי ובנות ישראל. וכן ה' השלמות משיחה דשבת.

בשעה 8:27 בירך אד"ש ברכה אחרונה. (ניגון וירד מים עד ים). ולאחרי דקה יצא אד"ש מביהכ"נ.

**ב"ה עש"ק כי תשא – פ' פרה, י"ז אדר ה'תשל"ה.
ברוקלין, ניו-יארק.**

ביז איבער פורים בין איך געווען מורא'דיק פארנומען (איר קענט זיך אינגאנצן ניט פארשטעלן). מיר האבן געמוזט ארויסלאזן עטליכע בראשורס צו פורים, די פורים-פארטי, דער צוגרייטן און פארנאנדערפירן די "שלח-מנות", די פורים'דיקע פארבריינגען – דאס אלץ האט מען דאך **געמוזט** טאן (עס איז ניט געווען אויף ווען אפצולייגן דאס) – און עס האט גענומען אסאך צייט – במילא האבן איך געמוזט אפשטופן דעם שרייבן.

יעצט וועל איך אייך שרייבן אלץ מיט א סדר – וואס כ'האב געטאן די לעצטע צייט.

מיר האבן נאכאמאל איבערגעדרוקט דעם עלון "Наше духовное оружие" וועגן די ה' מבצעים.

צו פורים האבן מיר איבערגעדרוקט דעם ביכל פון קה"ת: "Полная история праздника Пурим" (ברשות פון מל"ח). נאכדעם האבן מיר מיט גרויס מאטערניש געפונען א כשר'ע איבערזעצונג פון דער מגילה אין רוסיש (ווייל די וואס טייץ האט געדרוקט איז דאכט זיך פון א מיסיאנערישע אויסגאבע. מיר האבן געזוכט אין אלע גרעסטע ביבליאטעקן אין ניו-יארק – און ניט געפונען. און גאר צופעליק געפונען בא א משפחה פון רוסלאנד. מיר האבן עס איבער געמאכט אויף א נייעם רוסיש און געדרוקט אין א דפוס. לאחר דעם דרוקן האבן מיר געפונען עטליכע טעותים – וועלכע מיר וועלן פארריכטן אי"ה דעם קומענדיקן מאל. און אויך האבן מיר געדרוקט א בראשור וועגן פורים. דער עיקר מאטעריאל איז איבערגעדרוקט פון אנדערע ספרים – אבער איך האב דאס צונויפגעשטעלט, אויסגעלייגט וכו' (עטליכע טעג איז מיר אויסגעקומן צו זיצן אין דפוס (אין מאנהעטן) בשעת מען האט געמאכט די אופזעצונג און צונויפגעשטעלט די גאנצע בראשור). מיר האבן אויך געוואלט דרוקן און שוין איבערגעטייטשט אין רוסיש עטליכע שיחות און בריוו פון אד"ש בקשר לפורים. נאך דעם עריכה האבן מיר אריינגעשיקט עס צו אד"ש האט אד"ש געענטפערט: **באם ב' מומחים בכיו"ב – יגיהו כ"ז כדבעי נכון הנ"ל, כפשוט. אלא שכדאי לצרף הדינים בקיצור.** מיר האבן געזוכט 2 מומחים בכיו"ב און ניט

בערך נידעריקער פון אביגדור'ן). ער איז א חבר פון אגודת הרבנים און צוויי מאל א וואך – דינסטיק און פרייטיק – דרוקט ער אן ארטיקל אין "פארווערטס". פאראכטאגן פרייטיק האט ער אפגעדרוקט א מיאוס'ען ארטיקל וועגן ליובאוויטש (איך האב שוין אייך געשריבן וועגן דעם) – און אד"ש האט שבת בשעת ההתועדות שטארק געשטעלט קעגן דעם, און אויך אין דעם פארבריינגען פון ט"ו בשבט. ניט קוקנדיק אויף דעם, איז דינסטיק געווען נאך א ערגערער ארטיקל אין "פארווערטס". אין נעכטיקן "אלגעמיינער זשורנאל" איז דא אביסל וועגן דעם – איך שיק אייך צו עטליכע קטעים – אפשר וועט דאס אלץ צוזאמן העלפן איר זאלט זיין בתוך הענינים.

דאס וואס כ'האב באשריבן – איז זייער בקיצור און מסתמא נאך ניט אלץ – ווייל ניט אלץ ווייס איך נאך אליין קלאר.

דאס איז לכאורה אלע נייעס.

דעם תופס פון צא"ח האט מען אויך דא מפרסם געווען. על הרשימה של המשתתפים על קרן "כה לחי" (כה – גימט' כ"ה, כה לחי – גימט' ע"ג – מח"ל) ה' נכתב בכי"ק: **נת' ות"ח, וכל המברך מתברך וכו', אזכיר עה"צויבש"ט.**

איך וויל אויך צושרייבן אפאר ווערטער וואס כ'האב ערשט געהערט (בנוגע די שיחות אד"ש וועגן ש.).

עה"פ והמים להם **חמה** (שמות י"ד, כ"ט) זאגט תרגום אונקלוס: ומיא להון שורין. בעל הטורים: חמה מימים ומשמאלם: חמה כתיב חסר, שהקב"ה נתמלא עליהם חמה על פסל מיכה שעבר עמהם בים.

עס איז דאך געוואלדיק! ממש ניטא קיין ווערטער! אויף וויפל **טיף** און מדוייק זיינען די שיחות די ווערטער פון אד"ש! אה!

ע"ז אסיים בברכת כל טוב. שבוע טוב וכת"ס.

אור ליום ג' א' דר"ח אדר התועד כ"ק אד"ש.

7:05 התחיל (בלי הקדמת הניגון) מאמר ד"ה ויקחו לי תרומה למשך 21 דקות. בשיחה השני' שהחלה בשעה 7:31 דיבר אד"ש (ל-21 דקות) אודות יום השלישי שהוכפל בו כי טוב, טוב לשמים וטוב לבריות (גם יום הפורים, ל"ג בעומר וי"ט כסלו חלו ביום זה). ודיבר ע"ד המבצעים, ושלאו דוקא צריכים הם להיעשות בשם ליובאוויטש. לאח"ז ניגנו המארש של נאפוליאן. שיחה השלישית שהתחילה בשעה 7:58 היתה שיחה קצרה לשמונה דקות אודות הנחה של 25 אחוז על כל ספרי קה"ת מר"ח אדר עד אחרי פסח. בניגון שלאח"ז (שניגנו

געגנטן פון ניו-יארק און אויך אין ניו-דזשערסי. עס זיינען געווען ארום 500 מענטשן. עס זיינען געקומען פון טעלעוויזיע, פון "ניו-יארק טיימס", פון "דיילי ניוס" (?) און פון "Новое русское слово" (א קאפייע פון זייער ארטיקל שיק איך אייך צו). עס האט זיך געענדיקט ארום 4 אזייגער.

און ארום 7 אזייגער פארנאכט האט מען אנגעהויבן פאקעווען די שלח-מנות. מען האט געדארפט מאכן 700 שטיק. בעיקר האבן כעארבעט אויף דעם די מיידלאך פון "בית רבקה" (די רוסישע, און אויך עטליכע אמעריקאנער). אזוי ווי איך בין געווען איינער פון די אחראים אויף דעם – האב איך געמוזט אכטונג געבן עס זאל זיין אלץ מסודר, מסדר זיין אלע אדרעסן וועמען מען דארף פירן שלח-מנות, געפינען מענטשן און קארט'ס (מאשינעס), פארנאנדערטיילן יעדערן זייערע שלח-מנות מיט די אדרעסן, און ב"ה, אין משך פון דינסטיק'דיקן טאג האט מען עס אלץ אויסגעטיילט. איך בין, פארשטייט זיך, אויך געפארן טיילן. און 9 אזייגער האט זיך אנגעהויבן די התועדות – זיכער האט איר זי געהערט.

דער רבי איז אריין 9:03 אין אוונט, און האט גלייך אנגעהויבן מיט א שיחה על ס' ריבוא אותיות לתורה, תורת אמת, הקורא למפרע לא יצא, אורה ושמחה וגו' כן תהי' לנו. איבערלעבן און מיטנעמען על כל השנה כולה. השיחה היתה ל-7 דקות. דערנאך האט מען געזונגען א פרייליכען ניגון – זייעב שטארק. השיחה השני' התחילה בשעה 9:18 – ביאור מה שייך בזמננו הענין ד"אורה" ו"שמחה". לאח"ז ניגנו ושמחת בחגיך ל-14 דקות. בשיחה השלישית, שהיתה למשך 21 דקות, דיבר הרבי על ההוראה שיש ללמוד מכל מאורע, פורים ביום ג', טוב לשמים וטוב לבריות, בנוגע לאורה זו תורה ושמחה זה יו"ט – שיהי' גם לשמים וגם לבריות. לאח"ז ניגנו ניגון שמחה, ובשעה 10:27 התחיל הרבי השיחה הרביעית על ההוראה שיש ללמוד ממרדכי שאסף תינוקות ולימד אותם תורה, שלומדים מזה שהעיקר בזמננו הוא החינוך, ולא רק הלימוד (מה שאינו יכול לקבל בביתו, משא"כ בדורות שלפנינו). קאלעדזש - חכמה או שטות - נותנים פתק שהוא שלם אם יודע מעט. לאח"ז ניגנו ניגון שמחה (לכ-9-8 דקות). בשיחה החמישית דיבר הרבי אודות הענין ד"ששון" – שמחה וששון – ב' ענינים. הענין דמילה (באריכות גדולה), ו"יקר" אלו תפלין. טנקים נוסעים בין הגויים, והגוי רואה איך שהיהודים שעמען זיך ניט בענין דתיהם. ויראו כל עמי וגו' – ויראו ממך. גמר את השיחה בשעה 11:32 וניגנו ניגון שמחה (ל-10 דקות), לאח"ז התחיל שיחה השישית אודות הסיום דהמגילה – והקשר עם כל המגילה. פרשו מקצת (היו ה' ואח"כ

געפונען – האבן מיר עס דערוויל ניט ארויסגעגעבן – ווייל עס איז אויך ניט געווען קיין סאך צייט. עס קען זיין אז מיר וועלן עס נאך ווען ניט איז ארויסגעבן.

איך שיק אייך דא אלע בראשורעס. קוקט ספעציעל אין דער בראשור פון "פורים" די לעצטע זייט ("– Purim...это время") און די זייט פון די זעקס מבצעים. (אויף דעם האב איך גע'פטר'ט אסאך צייט).

די אלע פורים בראשורס מיט א פארטיקע פעקעלע פון שלח-מנות (די שלח-מנות זיינען געווען אזוי – א גרויסער פעקל, וועלכער האט געהאט א קליינינקע בוטעלע בראנפן, 2 האמענטאשן, א גרויסע שאקאלאדקע און א אפעלסין (תפוז), די בראשור "Полная история праздника Пурим", די צווייטע בראשור וועגן פורים און די קארטל וועגן דעם "שלח-מנות". אין דעם גרויסן פעקל איז געלעגן א קליינער פעקל – 1 האמענטאש, א קליינע שאקאלאדקע און א מאנדארין. און אויך א פעקעלע מיט צוויי סענט (אויף צדקה). דאס אלץ האבן מיר אריינגעשיקט צו אד"ש. האט אד"ש ארויסגעשיקט אלע בראשורס (דעם שלח-מנות האט ער דערוויל געלאזן בא זיך) מיט א ענטפער (דעם ענטפער פונקט ווייס איך ניט – ווייל איך האב עס נאך ניט איבערגעשריבן – נאר בערך): **נת' (והמצו"ב) ות"ח ויבש"ט בהבפו"מ.... אזכיר עה"צ.** דאס איז בערך.

דעם לעצטן מוצש"ק איז געווען דער "דינער" מלוה-מלכה (וואס מען קלייבט געלט) פאר אונזער מוסד F.R.E.E., און זונטיק איז געווען די פורים-פארטי. פרייטיק פאר שבת האט מען אריינגעשיקט צו אד"ש 1 בוטל משקה, און צוגעשריבן, אז דאס איז צוליב דעם "דינער" און "פארטי". מען האט געמיינט אז אד"ש וועט עס ארויסגעבן שבת בשעת ההתועדות. נאר שבת האט אד"ש גארניט ארויסגעגעבן. (ווייזט אויס אז עס זיינען געווען "פאליטישע" סיבות). זונטיק אינדערפרי, בשעת דער עולם האט זיך געקליבן צו דער פארטי (דעם יאר איז די פארטי געווען אין "דזשואיש סענטער" אויף איסטערן פארקוויי – דארטן וואו מען מאכט די חתונות), איז געווען א קבוצה מענטשן וועלכע איז געשטאנען לעבן אריינגאנג אין 770, און מיט זיי איז געשטאנען ר' אבא פליסקין (ער איז דאך פון אונזער מוסד) און גערעדט מיט זיי אויף רוסיש, און האט כלל ניט באמערקט ווי אד"ש איז געקומען צופארן, איז דורכגעגינגען פארביי און האט געהערט ווי זיי ריידן רוסיש. אין א פאר מינוט ארום האט אד"ש ארויסגעשיקט 2 בוטלאך משקה צוליב דער "פארטי". די פארטי האט זיך אנגעהויבן 12 אזייגער. פון אינדערפרי זיינען ארויסגעפארן אוטובוסן אין פארשידענע

זעלבע מאשינעס און מען ניצט עס אויס אלץ א טנק.
 בנוגע דיין צווייטע שאלה, לאה, איז בדרך כלל רעדט
 אד"ש וועגן **טאן** און ניט וועגן **אויפטאן**. ניט אלע וואס **טוען**
 – **טוען אויף**. מען דארף זיך משתתף זיין און טאן – און
 דאס האט אד"ש געמיינט. און עס איז לאו דוקא ווער עס
 געפינט זיך דא. אז מ'איז דעם רבינ'ס א טאנקיסט אדער א
 טאנקיסטקע אין וועלכן ארט מען זאל זיך ניט געפינען –
 וועט מען די ערשטע מקבל זיין פני מ"צ.

צי אד"ש האט געשיקט דולר'ן אין א"י – ווייס איך ניט.
 וועגן די טנקיסטן רעדט אד"ש כל הזמן. אויך פורים
 האט דאך אד"ש גערעדט שטארק וועגן זיי.

איך וויל אויך צוגעבן א הוספה (אעפ"י אז איך ווייס ניט
 צי עס האט א קשר מיט דעם) צו דעם וואס כ'האב איך
 אמאל געשריבן וועגן אלע שארפע שיחות (און מעשיות
 וועלכע האבן זיך געטאן) ארום "ליובאוויטשער הויף".

אד"ש האט געזאגט אויף יחידות צו ר' זלמן גורארי'
 (-דאכט זיך), אז עס איז למעלה א גזירה אויף ליובאוויטש
 (ר"ל).

איך וויל נאך צושרייבן עטליכע ווערטער פון מיר אליין
 (דאכט זיך אז איך האב שוין אייך געשריבן), אז בשעת
 אד"ש האט זיך געשטעלט פארענטפערן "ליובאוויטשער
 הויף" – האט מען מרגיש געווען אז עס זיינען דא
 פנימיות'דיקע ענינים – ניט נאר דער טומל און ארטיקל
 אין צייטונג – עפעס אויסערגעוויינליך צו שטארק האט
 זיך אד"ש געשטעלט קעגן דעם. ווער ווייס אלע
 ענינים?

לאבי היקר שיחי'!

בנוגע להערותך אודות ב' מיני מאכלים. גם אד"ש
 ביאר בארוכה בהשיחות דפורים ה"שני" ענינים ("אל
 עפר תשוב" ו"עלה בסערה השמימה"). זייער געשמאקע
 צוויי שיחות. עוד לא ביררתי אצל הנהלת הישיבה
 ה"ענין הפרטי שלי", כי בהשיחה ה' משמע, שכאילו
 ההנהלה טרעפט אפ לאיזה ענין שייכת הנשמה הפרטית.
 פונדעסטוועגן פארדריסט אביסל, ווי דו זאגסט "ניט גאר
 זיס". ובכלל איני יודע בעצמי איזוהי דרך הישרה...

ע"ז אסיים

בברכות בכל מילי דמיטב

א גוטן שבת

ו' – מכאן שגדלה תורה) שזה ה' ענינו (ע"ד אלי' שעלה
 בסערה, משא"כ הבעש"ט). עסקנות ציבורית (אם זה
 בא מיצ"ט – ניסיון, אם מיצה"ר – המפלגות, טובת
 הכלל) טובת המפלגה). השיחה נגמרה בשעה 12:15 ואז
 ניגנו ניגון שמחה (ל-10 דקות). בשיחה השביעית דיבר
 אודות המעשה כשבא אדנ"ע לריגא – אסיפה אודות
 היהודים ברוס' – הרעיונות – אינו יכול להכריח הבבלי
 והירושלמי – תורתן משתמרת – ומתברכת. טנקיסטים
 – ברשות ההנהלה (כי הזמן אינו שלהם). השיחה ארכה
 חצי שעה. בשעה 12:50 צוה לנגן ניגון קודם דא"ח ואמר
 מאמר ד"ה וקבל היהודים וגו'. המאמר ארכה 3-22 דק'.
 בניגון שלאחרי המאמר הכה כף חזק עם הידים. בשיחה
 התשיעית דיבר בנוגע לנשי ובנות ישראל, שמגילת אסתר
 נקראת על שם אסתר דוקא. אח"ז ה' המגבית "קופת
 רבינו" וניגנו עד בלי די. צוה לנגן אתם שלום. אח"כ צוה
 לנגן סלזשבא נאשא. שיחה שלאח"ז היתה שיחה קצרה
 על ה' המבצעים ולכל לראש – נש"ק. לאח"ז צוה לנגן
 האדרת והאמונה. לאח"ז צוה לנגן (האפ קאזאק?) צוה
 לנגן ניגון הכנה לד' בבות. ניגון ד' בבות (בבא הרביעית
 פ"א). יע זשוריצי חלאפצי. התחיל בעצמו לנגן צמאה
 לך נפשי. צוה לנגן ופרצת, מחה כפיים, עמד על מקומו
 ורקד כדקה וחצי כשהוא מעודד עם הידים. אח"ז ישב
 וביקר ברכה אחרונה. התחיל בעצמו לנגן כי בשמחה תצאו
 ובשעה 2:16 יצא מביהכ"נ.

איצטער ווילן מיר אנהויבן גרייטן בראשור'ס אויף
 פסח. מיר ווילן מאכן די הגדה (אויף רוסיש) מיט קלארע
 הוראות ווי צו דורכפירן דעם סדר. א בראשור מיט דינים
 לפסח. און אפשר נאך עפעס. יעצט האב איך צו דיר,
 לאה, זייער א גרויסער בקשה. איך מוז האבן – **באופן**
דחוף – אלע בראשורס וועלכע עס זיינען נאר דא וועגן
 פסח – הגדה'ס וכו' וכו'. איך וויל זייער אז דו זאלסט עס
 מיר **תיכף** ארויסשיקן צו 1 קאפיע פון יעדערע (און צום
 ערשטן – דאס וואס דו האסט אין שטוב) מיט דואר אויר
 (אויפ'ן חשבון פון אונזער מוסד) אדער אפ'י עקספרעס.
 איך געדיינק אז בא אונז אין שטוב איז געווען עטליכע
 פארשידענע בראשורעס וועגן פסח. און שפעטער אז דו
 וועסט קריגן אנדערע – וועסטו מיר יענע אויך ארויסשיקן.
 יעצט וועל איך ענטפערן אויף אייערע צוויי לעצטע
 בריוו.

בנוגע די טאנק'ן, וואס כ'האב געשריבן אז אין די
 מאשינעס זיינען דא גז, א בעט וכו' – איז די מאשין אליין
 געבויט געווארן ניט צוליב א טאנק אויף מבצעים – נאר
 צוליב פארן אויף טיולים. דא אבער האט מען גענומען די

לזכות

החתן הת' הרב **רפאל נחמן שי**

הכלה המהוללה מ' **עלקא תחי**

דובאו

נדפס על ידי

משפחתם שיחין

נישואין דכל אחד ואחת מישראל (גם איש פרטי)

הוא ענין הקשור עם הנישואין דכנסת ישראל והקב"ה בימות המשיח שלכן

מסיימים וחותמים השבע ברכות דנישואין בענין הגאולה

"מהרה כו' ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים וגו'"

(משיחות ש"פ תצא, י"ד אלול ה'תנש"א - מוגה)